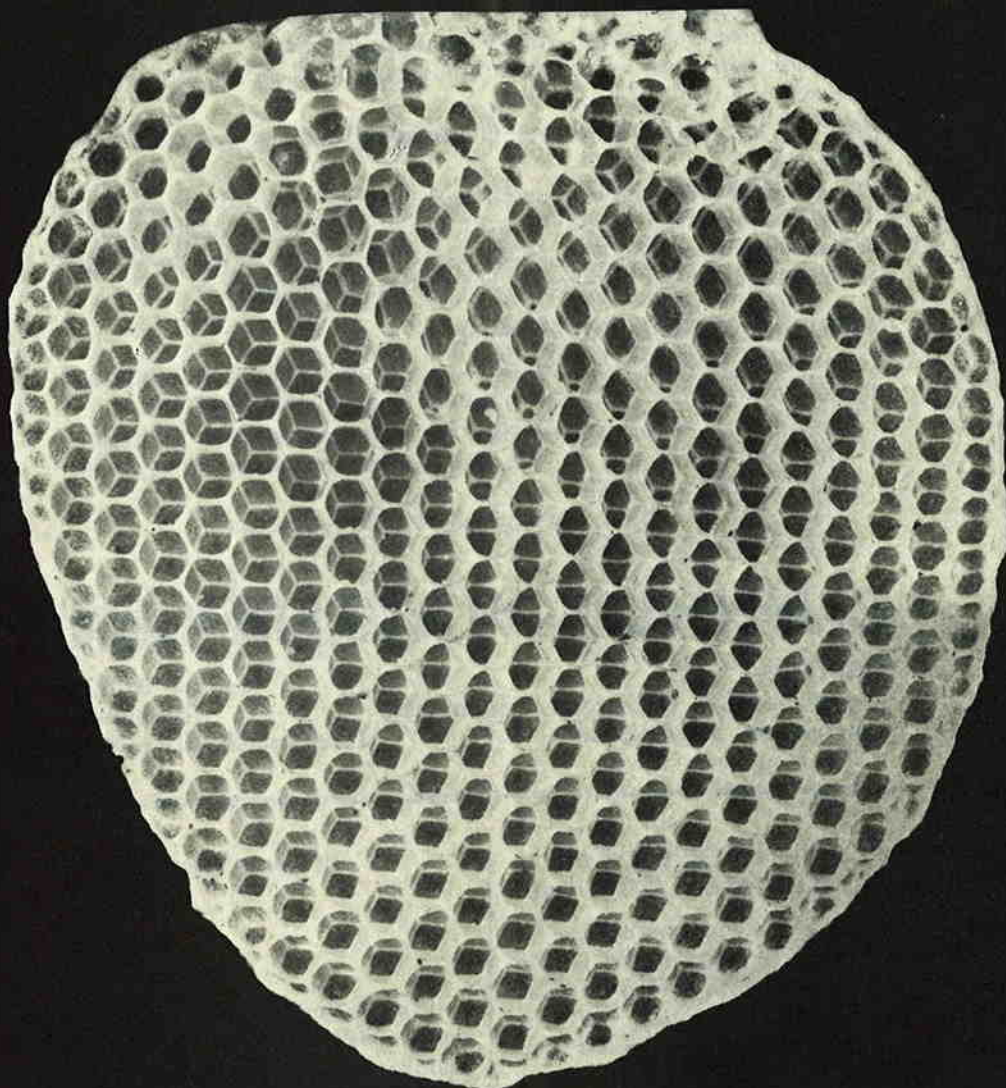

bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt

Verschijnt maandelijks - Jaargang 77 - No. 3 maart 1975

Officieel orgaan van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

Het BIJENSEIZOEN KOMT WEER OP GANG en onze BIJEN WERKEN GRAAG op nieuwe KUNSTRAAT, vandaar onderstaande VOORJAARS-AANBIEDING

1 kg. KUNSTRAAT	f 16,—
20 BROEDKAMERRAMEN	f 15,—
1 klosje draad	f 2,25

van f 33,25 voor slechts f 30,—

af **Bijenhuis** Wageningen.

Deze aanbieding kan afgehaald worden of niet franco toegezonden op maandag 24 maart, dinsdag 25 maart, woensdag 26 maart, donderdag 27 maart en vrijdag 28 maart. Verder op dinsdag 1 april, woensdag 2 april, donderdag 3 april, vrijdag 4 april en zaterdag 5 april (Alg. Vergadering in Wageningen).

Zaterdag 29 maart, zondag 30 maart en maandag 31 maart is het Bijenhuis gesloten.

Alleen op de genoemde data, waarop het BIJENHUIS open is, kan gebruik gemaakt worden van deze voorjaarsaanbieding. Uiteraard kan hier verder geen afdelingskorting meer op worden verleend.

Vanaf 15 maart a.s. zijn vrijwel **alle artikelen** weer uit **voorraad leverbaar**.

Bij het BIJENHUIS kunt u terecht alle werkdagen van des v.m. 8.30 uur tot 17.00 uur (tussen 12.30 uur en 13.30 uur gesloten) en is **geopend** op de zaterdagen van 15 maart, 22 maart en 5 april, terwijl wij op 19 april aanwezig zijn op de voorjaarsbijenmarkt in **Driebergen**.

VERDERE VERKOOPADRESSEN:

Tegen een geringe prijsverhoging (bijdrage in de vrachtkosten) zijn onze artikelen ook verkrijgbaar bij de afdelingsdepôts:

Boerenbond Neerbosch-Hees, St. Agnietenweg 63, Nijmegen.
Afd. Bunnik/Houten B. Th. Barten, Koningslaan 23, Bunnik,
telefoon 03405 - 17 42.

S. G. v. d. Esschert, Spreeuwenweg 45, Apeldoorn,
telefoon 05760 - 3 67 79.

BIJENHUIS-WAGENINGEN

GRINTWEG 273
Algemene Bank Nederland-Wageningen
rekening nr. 53.90.42.900

Postgiro 823276
(Bijenhuis)
Telefoon 08370 - 1 28 63

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen.

Redacteur: G. v. d. Weert, Commissie van Redactie: W. Assink en H. G. Maagendans. De niet van redaktiewege geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer.

Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betaling van advertenties en speurbijtjes. Giro 84 68 01.

BIJ ONZE OMSLAGFOTO

Het voorjaar nadert! De activiteit in onze bijenvolken neemt toe. De slechte zomer van 1974 en de daarop gevolgde kwakkelwinter was niet zo best voor de gezondheidstoestand van onze volken. Het is nu meer dan ooit zaak om zoveel mogelijk oude raten te vernieuwen. Laat ze bouwen! Het bevordert de activiteit en bestrijdt de nosema!

BEGINNERSRUBRIEK

Het is moeilijk om ver van te voren te voorspellen welke werkzaamheden u, op een bepaald moment, in een bepaald gedeelte van ons land, zult kunnen doen. Vooral in de voorjaarsmaanden kunnen grote verschillen optreden.

Afhankelijk van het weer dus, houden we eind maart – begin april onze **GROTE VOORJAARS INSPECTIE**.

a. Goede vliegday.

Natuurlijk doen we dit op een mooie goede vliegday. Echter pas als de bijen al enige tijd goed gevlogen hebben en stuifmeel hebben gehaald.

Dit zijn dus in hoofdzaak de bijen die in het voorgaande najaar geboren zijn.

Er kunnen echter ook al jonge bijen bij zijn van ± 3 weken oud van dit voorjaar.

b. Waarop moeten we letten:

Van te voren raadplegen we eerst „**de KAST-KAART**” waar we eventueel al aantekeningen op hebben gemaakt bij onze vluchtige voorjaarsinspectie.

1. Volkssterkte. Van een goed volk verwachten we dat dit begin april 5 à 6 ramen dient te bezetten.

2. Moerechtheid.

a. eitjes – regelmatig ingelegd, naast normaal broed in alle stadia wijst op goede koningin. Vlak verzegeld werksterbroed geeft pas de garantie dat de koningin goed is.

b. darrenbroedige moer – verspreid liggende eitjes met bultbroed, niet alleen in darrencellen, maar ook in werkstercellen.

Aantekenen en straks verenigen met een moergoed volk.

c. eierleggende werkbijen – het verschil met een volk met een darrenbroedige koningin is, dat men een groot aantal eitjes aantreft, die tegen de celwanden zijn afgezet, soms 7 à 8 eitjes per cel. Aantekenen en straks verenigen of bij sterk verzwakte volken **DIRECT AFVEGEN**.

Overschot aan voer opbergen in afgesloten kast.

d. onregelmatige broedstand – welke oorzaak?

Dit kan optreden bij een te oude of beschadigde koningin of bij een koningin met ongunstige erfelijke eigenschappen. Verenigen!

e. geen broed, wel een moer – Welke oorzaak. Dit treedt dikwijls op bij een oude koningin. Lauw warm voeren helpt soms al. Dit kan men doen, mits er voldoende bijen aanwezig zijn.

f. geen broed, geen moer te vinden. Aantekenen en verenigen indien het aantal bijen nog van betekenis is, anders **direct afvegen**.

g. weinig broed met enkele moerdoppen, moer aanwezig. Wijst op stille moerwisseling.

Als volk sterk genoeg is lost dit zichzelf wel op. Anders ook beter verenigen.

3. Voedselvoorraad.

We houden nu een nauwkeuriger controle dan bij de vluchtige inspectie.

a. het voedselverbruik is nu groot, er dient ruim voldoende aanwezig te zijn tot de eerste dracht begint. Schatten naar het gewicht is nu onduidelijk, daar het aanwezige broed ook zwaar weegt.

b. 1 dm² verzegeld voer weegt $\pm 0,5$ kg.

c. voedselgebrek of gevaar daarvoor.

Zie punt 4. vorige artikel.

Wanneer we dit nu pas constateren, is het misschien mogelijk dit direct te verhelpen. Indien we er volken bij hebben die we toch willen opruimen omdat ze te klein zijn, zelfs te klein om nog met succes te verenigen, kunnen we het voer daarvan wat nog over is gebruiken om andere volken te helpen. Verzegeld voer erbij geven is beter dan vloeibaar voedsel geven met de voerbak. Vloeibaar voedsel voeren in het voorjaar veroorzaakt een sterker uitvliegen. Kans op een verlies aan vliegbijen wordt daardoor groter. Zorg dus dat bij uw bijen de voorraad voldoende is tot aan mei.

Controleer uw ramen en vooral de kantramen. Vervang of controleer en noteer welke ramen er vervangen moeten worden. Wanneer u alles hebt nagezien en alles hebt genoteerd, kunt u later alles terug vinden.

Eventueel schoonmaken van de bodemplank indien nodig. Kasten, zoals de Spaarkast met een vlakke bodem, hebben dit dikwijls niet nodig. Een reserve kast is dan wel gemakkelijk.

Werk snel, voorkom warmte verlies !

Moergoed maken doet men dus zoveel mogelijk gelijk met de **Grote Inspectie** of kort daarna, later kunt u uw overige Vegers of reserve volken verenigen.

Belangrijk. Als u ieder jaar uw Vegers verenigt met uw hoofdvolk, is het nu de tijd om deze volkjes, indien dit in uw omgeving mogelijk is, naar de KATWILG te brengen.

Wanneer u dan straks, b.v. na 2 à 3 weken wilt verenigen, hebt u geen last meer van vervliegen of terugvliegen van de vliegbijen. Hopelijk hebben ze veel stuifmeel gehaald, wat onmisbaar is voor de broednest uitbreiding.

Maak een schema van uw werk !

Volg niet de J.B.F. methode¹⁾, maar werk - volgens een bepaald werkplan.

¹⁾ J.B.F. = Janboerefluitjes.

Bij op wligenkasje.

Voorbeeld :

1. Vluchtige voorjaarsinspectie.
2. Grote voorjaarsinspectie (moergoed maken).
3. Verenigen, omhangen.
4. Vegers maken.
5. Doppen breken.
6. Controle jonge koningin.
7. Voorbereiding winterrust.
8. Inwinteren.
9. Laatste controle (belangrijk).

Bedenk dat het gehele bijenseizoen slechts 26 weken duurt. Met die tijd moet u woekeren om het gewenste resultaat te bereiken.

Afhankelijk van het weer en de drachtomstandigheden in uw omgeving, of u gaat reizen met uw bijen of dat u dat niet hoeft te doen, al deze dingen spelen een rol waarbij u zich moet aanpassen.

Hoewel dit met het verloop van **deze winter** wel erg moeilijk zal zijn.

Zorg dat wanneer er een dracht bij u in de omgeving begint uw volken daarvoor klaar staan. Om makkelijk te kunnen werken, geef ik er de voorkeur aan om één raammaat te gebruiken.

Dat heeft veel voordelen, o.a. bij omhangen, 't verenigen, telen van (reserve) koninginnen, enz., enz.

Blijf dus niet experimenteren met te kleine volken en tuig uw goede volken niet af ten behoeve van die achterblijvers.

Verenig later uw reserve volken of Vegers met uw grote volken. Zorg dat al uw volken zoveel mogelijk een gelijke sterkte hebben.

De voorjaarsbehandeling eist de meeste waakzaamheid en vakmanschap. Het is de basis van het gehele seizoen.

Consulentschap in algemene dienst
voor bijenteelt,
A. J. van Willegen, Goes.

AMBROSIOUS TOT ZWIJGEN

UGCHELEN — In samenwerking met de Apeldoornse recherche plukte zaterdagavond de Opsporingsdienst van de PTT de illegale zender „Ambrosius” van de 16-jarige B. B. uit Ugchelen uit de lucht. Tegen de jongeman wiens apparatuur in beslag werd genomen, werd proces-verbaal opgemaakt.

„Zaten we eindelijk in de lucht . . . hadden we verzuimd onze wachtbijen uit te zetten . . .”

DE BIJENWEIDE

De vorige keer hebben we samen eens wat rondgekeken in uw tuin naar de planten die daarin stonden. U hebt toen o.a. de Hazelaar eens „aandachtig” bekeken. Het was zoals we toen zagen, een echte „windbloeiër”; het stuifmeel wordt hier dus „overgebracht” door de wind. **Maar die crocussen en ook de winterhei zijn echte „insectenbloeiers”.** En ook hierop zijn vooral onze bijtjes actief, ook hier spreken we van stuifmeel, maar dit „stuift” helemaal niet, integendeel, we zouden hier eerder van „plakmeel” kunnen spreken. Als je zo de bijtjes eens bezig ziet zou men zeggen dat het nogal wat krachtsinspanning vereist om dat spul uit die bloemen te halen. Deze insectenbloeiers hebben dan ook meestal bloemen en meeldraden die goed voor de insecten toegankelijk zijn, in tegenstelling met de windbloeiers, die bij het minste zuchtje al stuifmeel loslaten.

Bloemen van insectenbloeiers zijn meestal mooi gekleurd en geven ook een vooral door de insecten makkelijk waar te nemen geur af. Daarnaast is ook de afgifte van de nectar van belang. Deze drie dingen zou men met een beetje fantasie „de noodvlag” kunnen noemen die de bloemen „uitsteken” om, daar ze zich niet kunnen verplaatsen (zoals de dieren) zodoende de hulp in te roepen van de insecten als „postillon d' amour”. Deze insecten ontvangen dan voor de bewezen „diensten” nectar en/of stuifmeel als „beloning”.

De natuur zit mooi in elkaar, als men haar maar goed bekijkt. In Zuidafrika komt b.v. een vetplant voor (Stapelia), die heel eigenaardig gekleurde bloemen heeft en daarnaast een walgelijke aasgeur (rottend vlees) verspreidt. Deze geur lokt de aasvliegen (die menen op een rottend dierenlijk te zitten) aan, die dan hun eitjes in de bloem leggen. Hieruit komen maden die natuurlijk door gebrek aan voedsel sterven.

Tijdens het eitjes leggen heeft de vlieg echter de bloemen „bewerkt” zodat bestuiving heeft plaats gevonden. Zelf heb ik meerdere soorten van deze planten in mijn verzameling, maar tijdens de bloei blijf ik er mooi mee uit het huis (ze staan in de kas) de walgelijke geur is echt niet te genieten.

Die drinkplaats daar in dat warme op het zuiden gelegen hoekje, daar bij uw stand, is me de vorige keer helemaal ontgaan. **Ik zie dat er, nu het zonnetje er maar even op schijnt, toch al**

waterhaalsters bezig zijn, u hebt dus al volken die broed hebben !

Denk er wel om dat u de drinkplaats „in bedrijf houdt”. Als er perioden zijn in voorjaar en zomer dat u er geen bijen op ziet is dit het teken dat er nectar gehaald wordt. Bij de „verwerking” tot honing schiet er voldoende water over.

Let er ook op, als u met uw bijen gaat reizen, dat er water in de omgeving te halen is en pas extra op bij nieuwe ingepolderde zeepolders of er zoet water aanwezig is. Ik heb wel eens ernstige sterfte gezien bij bijen op het koolzaad in een kort tevoren ingedijkte polder, door gebrek aan zoet water (het uitzakkende water in de sloten bevatte nog teveel zout); honderden dode bijen waren het gevolg.

Hebt u eens rondgekeken in uw omgeving naar drachtplanten? Toevallig moest ik de laatste 3 weken practisch elke dag op dezelfde plaats terugkomen. Op weg van de bus daarheen kom ik door een drietal straten en ging (macht der gewoonte) eens kijken wat er zoal aan winterheide en crocus bloeide in de voortuinen. Over een lengte van ongeveer 150 m. straat kwam ik zodoende op toch zeker 50 vierkante meter van deze bloeiende gewassen. In de achtertuinen zullen er ook wel gestaan hebben. Zo krijgt men toch wel een indruk dat er dikwijls méér dracht is dan men denkt. Het leuke was, dat ik er op de dagen met wat zon heel wat bijen op zag die druk doende waren.

Houd u ook eens voor de aardigheid (en het nut) bij – wat – en wanneer een en ander bloeit in uw omgeving.

Het is een kwestie van even opletten en noteren, b.v. zo: U verdeelt voor het gemak de maanden in perioden van 10 dagen en geeft dan het begin en einde aan waarop een gewas bloeit:

maart			april			mei enz.	Plant
1-10	10-20	20-30	1-10	10-20	20-30		
begin			einde bloei				crocus
.....							winterheide
.....							wilg
.....							enz.

U krijgt zodoende kijk op de tijden dat er dracht, maar ook wanneer er weinig of niets te halen is en op de verschillen per jaar. Dit jaar is alles

„abnormaal” vroeg, tenminste tot op heden wel. U kunt deze waarnemingen ook uitstreken over de gehele voorjaarsdracht resp. zomer en late dracht(en) en u krijgt zodoende waardevolle gegevens die u zeggen, wanneer u moet reizen en wanneer u thuis kunt blijven met de bijen.

Het gebruik van een (liefst z.g. „staf”) kaart, waarop u aantekent waar de hoofddrachtplanten staan naast zo’n „drachtkalender” zorgt ervoor dat u de drachtmogelijkheden „van haver tot gort” leert kennen en kan benutten. **U geeft op zo’n kaart aan:** De plaats waar b.v. de weiden goed bezet zijn met witte klaver (zoek eens in een weide of u deze plant nu al goed kunt leren kennen). Fruitbeplantingen geven we aan met de vermelding welke soort fruit: Peer-Kers-Pruim-Appel-Framboos-Braam-Bessen enz. Ook percelen bos kunt u eens wat beter (dan vroeger) gaan bekijken. Komt hier mogelijk veel wilg voor? Of bosanemonen, vroege en/of late esdoorn, paarde- en/of tamme kastanje, acacia, wilde braam of framboos, vuilboom. Bekijk zo’n bos eens goed en zet uw indruk op papier. Natuurlijk kunt u niet iedere boom aangeven, maar als u de zaak even met een „imkersoog” bekijkt krijgt u toch al gauw de indruk of „het” de moeite waard is. Als u op uw kaart nu nog vanuit uw bijenstandplaats (dit geldt ook voor de stand op reis) met een passer aangeeft cirkels op b.v. 500, 1000, 2000 en 3000 m. dan ziet u in een oogopslag waar de drachtvelden zijn gelegen en van welke gewassen. U zult, als u zo’n kaart hebt uitgewerkt, dikwijls tot verrassende conclusies komen en zien dat het veld koolzaad of die fruitaanplant, waar u dagelijks langs rijdt, toch in werkelijkheid (**d.i. hemels-breed**) niet zover van uw bijenstand ligt. Mogelijk ziet u dat het gebied waar vroeg in het voorjaar de wilgen zo massaal voorkomen en bloeien, ruim 3 km. van uw stand ligt. Uw bijen komen zo vroeg in het jaar, vooral bij slecht weer, nog niet zover en zijn meer „gebaat” met die paar wilgen vlak bij uw stand.

Het op deze manier zelf waarnemen is voor een succesvol imkeren van groot belang.

Hetzelfde geldt, wat deze waarnemingen betreft, voor de plaats(en) waar u met uw bijen naar toe reist. Bekijk van tevoren eens zo’n plaats, ook aan de hand van uw kaart „vanuit uw nieuwe standplaats” en kijk eens wat er zoal aan drachtbronnen voorkomt. Ga niet alleen op reis „naar het fruit” zonder te weten welk soort fruit; probeer ook hier weer zoveel en zo lang mogelijk te profiteren van de mogelijkheid de oogst „binnen te halen.” Ook hier geldt „men moet hooien als de zon schijnt”. Een fruitgebied met vele soorten fruit (kers, pruim, peer, appel enz.) met nevendrachten als b.v. wilgen, paarde-

bloem, vroege en late esdoorn, paardekastanje enz. is van meer nut voor uw bijen dan 10 ha. appels in een groot gebied in b.v. 3 rassen. Of bekijk of het mogelijk is beter alleen de vroege dracht te benutten: wilg, kruisbes, kersen, pruimen, peren en dan naar het koolzaad. (Of ligt dit laatste misschien in uw reisgebied?) U ziet: allemaal zaken die van belang zijn om zodoende de voorjaarsdracht te benutten – naast een goede verzorging van uw volken en een goede bedrijfsmethode, maar dat valt buiten dit bestek. Pas ook op de „kleintjes” deze maken samen één „grote” zoals u weet.

Hebt u al zaden van éénjarigen gekocht. Vorige keer gaf ik u een lijstje. Zorg voor het op tijd zaaien, maar zaai vooral nooit te dicht. Blijf zelf opletten op die dingen die u mogelijk eerst voor bijkomstigheden hield. Zo is ook de zorg voor een goede drinkplaats op uw reisstand van groot belang, vooral in verband met het oog op het voorkomen van vergiftigingen. Soms gaan de bijen drinken uit plassen die zijn ontstaan doordat met spuitmiddelen geknoeid werd. Veel ellende had hier voorkomen kunnen worden, vooral in streken met weinig natuurlijke drinkplaatsen. U ziet: Weer komt de kennis van het drachtgebied om de hoek kijken.

Ik hoop echt dat u mijn advies, om vooral zelf waar te nemen zult opvolgen. U zult zien dat u niet alleen de drachtgebieden anders gaat bekijken, maar ook dat u het wonderde en mooie wat de natuur te bieden heeft en wat vele mensen „niet zien” door u wel gezien wordt. Neem een eenvoudige loupe mee als u erop uittrekt en bekijk de onderdelen van een plant, maar vooral een bloem hier eens door. U zult op deze manier ook bij anderen door deze erop te wijzen, ontzag opwekken voor wat dikwijls zo achtteloos DE NATUUR wordt genoemd.

J. van Os,
Ambrosiushoeve
Hilvarenbeek.

Van het januarinummer van ons maandblad hebben wij geen enkel exemplaar meer met het gevolg dat wij de leden die zich nu aanmelden dit niet meer kunnen toezenden. Het herdrukken van een beperkt aantal exemplaren van dit nummer is een te kostbare zaak. In verband hiermede verzoeken wij de leden die het maandblad niet bewaren dringend dit nummer aan het Bijenhuis terug te zenden dan wel op de algemene vergadering aan de bestuurstafel af te geven.

DIEF EN VONNIS (1)

In het Bijenrecht worden vrijwel alle zaken geregeld, die betrekking hebben op de imkerij. Het kan daarom verdeeld worden in verschillende hoofdstukken, zoals het plaatsen van de bijenstand, het lokken van vreemde volken, het eigendomsrecht op zwermen, de verkoop van honing en was, de organisatie van een bijenhoudersgilde, het reizen enz. Voor elk onderdeel gelden specifieke bepalingen en strafmidelen, waarvan die in verband met het zwermen niet alleen het talrijkste maar ook het belangrijkste zijn, want korfteelt is immers zwermteelt!

Wanneer iemand een diefstal gepleegd had kon hij uitsluitend in staat van beschuldiging gesteld worden, indien hij op heterdaad betrapt was. Alleen op grond van vermoedens kon geen rechtsgeldige aanklacht ingediend worden.

De bewijsvoering moest steekhoudend zijn, waardoor de verdediging tot een minimum beperkt kon blijven. Het feit stond vast en de straf was tegelijk noodzakelijk en rechtvaardig.

Aangezien er weinig verschil in de aard der delicten was (Ze kwamen bijna altijd op hetzelfde neer), zat er ook weinig variatie in de vonnissen. Deze stonden óók bij voorbaat vast en konden dus zonder veel omslag opgelegd worden.

De beklaagde werd berecht door de officiële rechtbank wanneer het misdrijf abnormale vormen had aangenomen. Bleef dit binnen de perken dan moest de dief voor een raad van imkers verschijnen, waarbij zijn zaak dan intern behandeld werd.

Een bekend college was het reeds in 1350 opererende Zeidelgericht in Feucht bij Neurenberg. In het aldaar nog aanwezige Zeidler-schlösschen vonden eertijds de rechtszittingen plaats, meestal op St. Michielsdag (29 september).

Ook in Pommeren en andere voormalige Duitse gewesten in Midden-Europa kwamen deze gerechten voor. Meestal was het voorzitterschap in handen van een landvoogd of schout met rechtsbevoegdheid, die als vertegenwoordiger van het hoogste gezag vonnis mocht wijzen.

Wanneer een gildebroeder betrapt was bij het plegen van een diefstal werd hem dit veel zwaarder aangerekend, vooral als hij een medebroeder had benadeeld. Toch werd een dergelijke zaak indien mogelijk bij voorkeur ook binnen het gilde afgehandeld. Zo luidt art. 11 uit het reglement van het St. Ambrosius-gilde te Loon-op-Zand uit 1784: „Indien een gildebroeder mogt geconvinceerd worden van Dieverij of eenig ander schelmstuk, zal de regeerende Overdeeken den Naam van denzelve uitschrapen en derzelve zal buiten het gilde gehouden worden”.

Een voorbeeld uit Duitsland geeft een verordening uit Neustettin, waarin dief en heler elk 60 Mark, 2 Pond aan de overliden van het gilde en een vat bier blijken te moeten voldoen.

De meeste straffen bestonden uit geldboeten, al of niet gepaard gaand met het toebrengen van lichamelijk letsel.

Op kleitabletten schreven de Hethieten of Hittieten 3600 jaar geleden, dat de dief van een bijenkorf 3 shekel zilver moest betalen. Hij kwam er dan nog goed af, want voorheen stond op het stelen van een volk of korf 1 mina zilver en de vernietiging of verbeurdverklaring van al zijn korven.

Ook in de vroege middeleeuwen, bijvoorbeeld onder de regering van Karel de Grote (768-814), wist men wel raad met dieven. De Lex Longobardorum vermeldt een boete van 6 solidi voor het stelen van een korf (Klotzbeutel), de Lex Visigothorum een dubbele vergoeding van het gestolene en 20 geselslagen, de Lex Ripuaria 12 solidi of driemaal de waarde van de korf, en het Salische wetboek 1800 Heller, terwijl voor het stelen van een os slechts 1400 Heller behoefde neergeteld te worden!

In hoofdstuk 10 van het oud-Poolse recht (Codex Neumannianus) moest de dief van een korf 12 Mark betalen, een boete die tot op een zesde verminderd werd als hij zijn daad onmiddellijk toegaf! Omstreeks diezelfde tijd (14e eeuw) kreeg iemand die een gemerkte bijenboom uit het beroemde Nürnberger Reichswald velde een boete van 12 Pond Haller, zowel te voldoen aan de eigenaar als aan de opzichter.

Ook buiten Europa komen dergelijke straffen voor. Zo moest de diefstal van honing in India driemaal vergoed worden. In Afrika kenden de Massai en de Wanderobbo een straf van 5 bijenwoningen voor diefstal van honing en 10 voor die van een bijenwoning.

Merkwaardig is dat bij deze stammen mishandeling bestraft werd met een boete in de vorm van bijenkorven: één voor een vinger en 8 voor een hand!

Chr. Maillie, Zutphen.

OFFICIELE MEDEDELINGEN

BESTUIVINGSREGELING 1975

Algemene voorwaarden inzake het plaatsen van bijenvolken voor de bestuiving van fruit- en groentegewassen.

De Contactcommissie Tuinbouw/Bijenteelt, bestaande uit vertegenwoordigers van de Hoofdafdeling Tuinbouw en de Afdeling Bijenteelt van het Landbouwschap, heeft de volgende voor 1975 geldende „Algemene voorwaarden inzake het plaatsen van bijenvolken voor de bestuiving van fruit- en groentegewassen” vastgesteld.

Artikel 1. Algemeen

1. Deze voorwaarden gelden voor het jaar 1975 en kunnen tussentijds niet worden gewijzigd.
2. Zij worden gedeponeerd ten kantore van het Landbouwschap te 's-Gravenhage.

Artikel 2. Vergoedingen

1. De door de teler verschuldigde vergoeding bedraagt per bijenvolk:
 - a) bij plaatsing in de **open lucht** bij het fruit f 22,50 voor een kastvolk en f 20,— voor een korfvolk, voor zover betreft het gebruik bij appels en peren; bij aansluitend gebruik op hetzelfde bedrijf bij ander fruit, geldt na vier weken een toeslag van f 10,— per week;
 - b) bij plaatsing onder **plat glas** en in de **open lucht** bij meloenen en aardbeien per periode van vier weken f 35,— voor een kastvolk en f 25,— voor een korfvolk;
 - c) bij plaatsing van een 20 raamsvolk bij augurken en remonterende aardbeien in het **open veld** voor de gehele teelt f 40,— voor een volk;
 - d) bij plaatsing van een 6-raamsvolk onder **staand glas**, waaronder ook bij augurken, per periode van drie weken f 50,— voor een volk;
 - e) bij plaatsing van een 20-raamsvolk bij augurken onder **staand glas** met de mogelijkheid tot vliegen in het vrije veld f 200,— per seizoen voor één volk.
2. Plasticassen worden gerekend tot onder **staand glas**.
3. De kosten van vervoer der bijenvolken komen in het geheel ten laste van de teler, uitgezonderd in de gevallen bepaald in lid 1 onder d en onder e.

Artikel 3. Verplichtingen van de imker

De imker is verplicht te zorgen dat:

- a) de bijenvolken bij het begin van de bloei van het fruit op de door de teler aangegeven plaats(en) aanwezig zijn en daar blijven tot het einde van de bloeiperiode, tenzij de teler toestemming geeft om de volken eerder weg te halen;
- b) de bijenvolken op verzoek van de teler verspreid in de boomgaard worden geplaatst, met

dien verstande dat de volken voor zover mogelijk in groepen van tenminste drie worden opgesteld;

- c) de bijenvolken worden verzorgd;
- d) de kasten en korven goed reisklaar te maken zijn en dat de naam en het adres van de imker leesbaar en onuitwisbaar daarop zijn aangegeven;
- e) dat, voor zover vereist, de zending vergezeld gaat van de gezondheidsverklaring als bedoeld in de Vervoersbeschikking bijen 1972.

Artikel 4. Eisen betreffende de bijenvolken

1. Een door de imker te plaatsen bijenvolk dient voor zover het betreft een kastvolk te voldoen aan de volgende eisen:
 - a) het volk moet een bevruchte, leggende koningin hebben;
 - b) eitjes en broed in alle stadia moeten aanwezig zijn in tenminste 4 ramen, met dien verstande dat dit niet geldt voor een volk dat vóór 15 maart in de kas wordt geplaatst;
 - c) een in de boomgaard te plaatsen volk moet bij een buitentemperatuur van 12° Celsius bij het begin van de kersenbloei tenminste 7 en bij het begin van de appelbloei tenminste 8 ramen bezet hebben met bijen;
 - d) een in de kas te plaatsen volk moet tenminste 6 ramen bezet hebben met bijen;
 - e) een buiten de kas te plaatsen volk moet tenminste 8 ramen bezet hebben met bijen;
 - f) het volk moet over voldoende voedsel kunnen beschikken.
2. Een door de imker te plaatsen bijenvolk dient voor zover het betreft een korfvolk te voldoen aan de volgende eisen:
 - a) het volk moet een bevruchte, leggende koningin hebben;
 - b) eitjes en broed in alle stadia moeten aanwezig zijn;
 - d) een in de boomgaard te plaatsen volk moet bij een buitentemperatuur van 12° Celsius bij het begin van de kersenbloei tenminste 4 en bij het begin van de appelbloei tenminste 5 raten bezet hebben met bijen;
 - e) het volk moet over voldoende voedsel kunnen beschikken.

Artikel 5. Verplichtingen van de teler

De teler is verplicht te zorgen dat:

- a) een behoorlijke standplaats voor de bijenvolken aanwezig is en dat, als deze standplaats ver van de verharde weg ligt, een vervoermiddel beschikbaar is;
- b) de bijenvolken tijdens de bloeiperiode niet worden verplaatst, tenzij met instemming van de imker;

- c) de gewassen welke in bloei staan, niet worden bespoten of bestoven met voor bijen giftige stoffen;
- d) andere eveneens door de bijen druk bezochte planten, welke op zijn bedrijf in bloei staan, niet in aanraking komen met giftige stoffen;
- e) sloten en andere op zijn bedrijf voor de bijen aanwezige vaste drinkplaatsen niet worden vergiftigd;
- f) indien vee in de boomgaard komt, een deugdelijke afrastering rond iedere bijenstandplaats aanwezig is;
- g) de door hem verschuldigde vergoeding bij of vóór het teruggaan van de volken wordt betaald.

Artikel 6. Controle

1. De teler kan één of meer deskundigen verzoeken te controleren of de op zijn bedrijf geplaatste bijenvolken aan de in artikel 4 vermelde eisen voldoen.
2. Hij is verplicht de imker tijdig in te lichten om trent het tijdstip van zodanige controle.

Artikel 7. Schadevergoeding

1. Indien de imker onderscheidenlijk de teler in strijd met de krachtens deze voorwaarden op hem rustende verplichtingen handelingen heeft verricht of nagelaten, als gevolg waarvan aan de wederpartij schade is veroorzaakt, is hij tot volledige vergoeding daarvan gehouden.
2. De in lid 1 bedoelde verplichting tot schadevergoeding strekt zich niet uit tot schade, voortvloeiende uit oogstderving.

Artikel 8. Geschillen

1. Geschillen, welke tussen partijen mochten ontstaan naar aanleiding van een op deze voorwaarden gesloten overeenkomst, kunnen door elk van de beide partijen om advies worden voorgelegd aan een overeenkomstig de volgende leden aangelegde commissie, welke oordeelt als goede mannen naar billijkheid. Het advies is bindend voor beide partijen.
2. Van de in lid 1 bedoelde commissie benoemt elk van de beide partijen, uiterlijk binnen 5 dagen nadat het geschil is ontstaan, één lid. De aldus aangewezen leden benoemen te samen, uiterlijk binnen 5 dagen na de laatste der vorenbedoelde benoemingen, een derde lid.
3. Indien één der in lid 2 bedoelde termijnen is verstreken, zonder dat de betreffende benoeming is geschied, benoemt de rijksbijenteeltconsulent op verzoek van de meest gereede partij het betrokken commissielid.

Met nadruk wordt aanbevolen de overeenkomst tussen de teler en de imker schriftelijk vast te leggen. Model-overeenkomsten zijn op aanvraag verkrijgbaar.

De schade aan bijenvolken door het aanwenden van bestrijdingsmiddelen in land- en tuinbouw

De Contactcommissie heeft ook dit jaar aandacht besteed aan de verschillende oorzaken van schade aan bijen, wanneer deze vliegen op land- en tuinbouwgewassen. De conclusie was, dat — zo het al noodzakelijk zou zijn om tijdens de bloeiperioden bestrijdingsmaatregelen te treffen — er doeltreffende bestrijdingsmiddelen verkrijgbaar en -methoden toepasbaar zijn, welke niet of nauwelijks schadelijk zijn voor de bijen. Met voldoening heeft de commissie geconstateerd dat er in de laatste jaren bij de voor-

lichting aan de praktijk meer dan voorheen aandacht wordt besteed aan de gevaren van verschillende bestrijdingsmiddelen voor bijen.

N.B. Wij willen onze leden/lezers met nadruk aanbevelen de bovenstaande voorwaarden te volgen, omdat deze evenals in voorgaande jaren door beide partijen gezamenlijk werden vastgesteld.

Koolzaad 1975

Voor dit jaar is er weer door de Directie van de Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders koolzaad gereserveerd voor het plaatsen van bijenvolken. Aanvragen kunnen vanaf 1 april gedaan worden aan de toezichthoudend imker, de Hr. W. van 't Land, Oude Bouwheerstraat 7 Barneveld, dagelijks — behalve zondags — telefonisch bereikbaar van 17.00 uur tot 18.00 uur op tel. no. 3420 - 2607, waarna de bekende formulieren toegezonden worden.

Afdracht quotum

Van de volgende afdelingen is sinds de vorige opgave het quotum ontvangen: Almelo (reeds eerder) Ruinen; Epe; Lunteren; Eck en Wiel; Bennekom; Maartensdijk; Arnhem; en Nijmegen gedeeltelijk. Dat de resterende afdelingen spoedig mogen volgen!

Van het secretariaat

Elk afdelingsbestuur heeft inmiddels de stukken voor de algemene vergadering op 5 april a.s. te Wageningen ontvangen. In de toelichting is een kleine fout geslopen. Er staat namelijk dat die afd. **stemrecht** hebben die in 1974 hun contributie tijdig hebben afgedragen, dit moet zijn voor **15 maart 1975** voor het jaar 1975.

Wat de **agenda** betreft kunnen wij U mededelen dat de N.C.R.V. voor ons zal draaien haar **bijenkleurfilm** van Tanja Koen en Fons Even, vertoond voor de N.C.R.V.-televisie in het programma „Dier en Vriend" 'voorjaar 1974 en een kort filmpje van Ir. J. J. Pettinga over de Ambrosiushoeve — najaar 1974 — eveneens opgenomen en uitgezonden door de N.C.R.V. Deze bijenfilms worden vertoond om 13.00 uur precies. Reden dus om allemaal voor 13.00 uur in de zaal aanwezig te zijn. 's Morgens kunt U dan een bezoek brengen aan het Bijenhuis om tevens gebruik te maken van onze voordeel-aanbieding. Zie pag. 2 van dit Groentje.

Suikerbestellingen (zie ons schrijven aan de afd. besturen) dienen door de afd. gedaan te zijn op basis van 20% van hun afdelingsbestelling van 1974 en vóór of op 28 maart betaald en afgehaald te zijn. Verspreide leden kunnen contact opnemen met het secretariaat.

Nieuwe leden krijgen ons maandschrift toegezonden als hun contributie door de afd. penningmeester is overgemaakt aan het Bijenhuis. Van het jan.no. 1975 is de oplage helaas uitgeput. Leden die hun Groentjes niet bewaren worden verzocht het januari-nummer na lezing op te zenden aan het Bijenhuis, zulks ten gerieve van nieuwe leden.

Inmiddels zijn aan de leden die daaraan hebben bijgedragen de certificaten toegezonden van de Hoekstenen- en Bouwstenenactie voor ons nieuwe Bijenhuis. De obligaties van de lening volgen spoedig. De rente daarvan is inmiddels overgemaakt.

De wnd. secretaris.

VERSLAG BEVRUCHTINGSSTATION SCHIERMONNIKOOG 1974

Het jaar 1974 begon met 20 volken, die goed door de winter gekomen waren. De weersomstandigheden waren over het algemeen weer slecht. Toch waren de resultaten veel beter dan vorige jaren, zodat wij mogen rekenen dat wij nu die moeilijkheden onder de knie gekregen hebben, die ons de vorige jaren parten hebben gespeeld.

In 1974 werden 33 volkjes afgeleverd en 1 koningin. Daardoor kan ook dat jaar financieel gunstig worden genoemd.

Hoewel wij daarmee niet helemaal aan alle aanvragen hebben kunnen voldoen is onze lijst nu toch zo ver ingekrompen, dat er al heel veel bestellingen in 1975 bij zullen moeten komen als wij niet aan de vraag zullen kunnen voldoen. Toen het vorige jaar het seizoen was afgelopen hadden wij nog een lijst van 28 aanvragers over. Nu is dat aantal 13. Men kan dus nu weer voldoende volkjes bestellen.

Bij de 13 die nu nog op de lijst staan, zijn enigen, die ons nog geen bevruchtigingskastje gezonden hebben. Ook was er iemand die een kastje door ons bijgeleverd wilde hebben. Hieraan konden wij toen helaas niet voldoen, omdat er op dat moment geen kastjes in voorraad waren. Dit kastje is nu aanwezig, zodat ook deze aanvrager in 1975 geholpen kan worden. We willen er dus wel op wijzen, dat men vóór het seizoen begint een leeg 3-raams kastje gefrankeerd moet zenden aan het adres: Y. Talsma, Lange-streek 6, Schiermonnikoog. Duidelijk eigen naam en adres op het kastje zetten, met verf. Inkt of viltstift

In verband met het voorstel aan de algemene vergadering het H.B. te machtigen met de Hr. Krabbenborg een contract aan te gaan om op basis van het recht van opstal een huis te bouwen op het terrein van de vereniging (punt 8 onder b van de agenda) publiceren wij hierbij een tekening van de situatie zoals het H.B. zich voorstelt dit project te verwezenlijken.

is snel verdwenen en dan weten we niet van wie het kastje is.

Van buitenaf ingezonden kastjes kwamen uit alle provincies, behalve Utrecht, Zeeland, Limburg. In totaal waren dat er 267, dus 3 minder dan het vorige jaar.

De verkochte volkjes gingen naar 8 provincies, niet naar Utrecht, Noord-Brabant en Limburg.

Van 19 ingezonden volkjes kregen wij geen resultaat te horen.

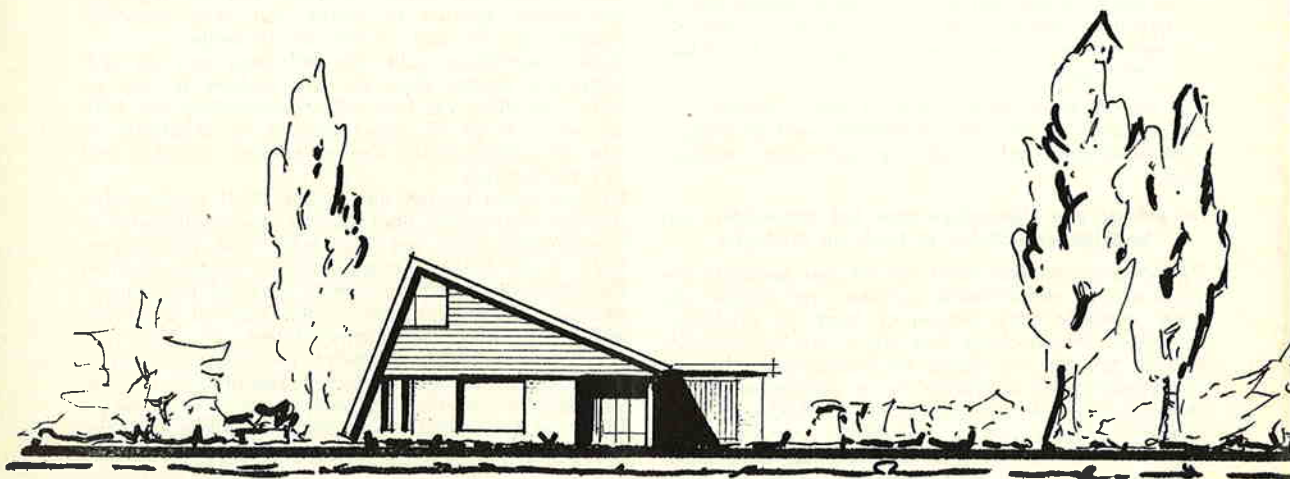
1e helft juni	80	55 goed	69%
2e helft juni	85	57 goed	67%
1e helft juli	58	39 goed	67%
2e helft juli	25	11 goed	44%
Totaal	248	162 goed	65%

Gezien de overwegend slechte weersomstandigheden geen slecht resultaat. Op de 2e helft van juli na zeer gelijkmatig. In alle 4 perioden kwamen zowel heel goede, als heel slechte resultaten voor, wat wij misschien moeten wijten aan ondeskundigheid van de betreffende inzenders of aan toevallige omstandigheden.

Het komt nog al eens voor dat een inzender met een slecht resultaat ons vraagt of dat misschien komt door meeuwen die boven het station vliegen en de koningin zouden kunnen wegpikken. 't Is mogelijk. Er vliegen wel eens vogels over, maar echt boven het station blijven vliegen om koninginnen (of bijen en darren) is nog geen enkele keer opgemerkt. En bovendien zou het toeval zijn dat daardoor de ene imker 7 van de 8 goed heeft en anderen 2 van de 7 of 8 van de 23. Ook de plaats van de kastjes kan niet van invloed zijn, want ze worden t.o.v. de zon alle goed geplaatst terwijl overgroeïende takken e.d. tijdig worden weggenomen. Bovendien wordt de koningin bevrucht op de darrenverzamelplaatsen waarover we niets te zeggen hebben.

Opmerkingen:

1. Eén kastje was niet voorzien van een roostertje.
2. Van de vrachtrijder op Schiermonnikoog kwam een klacht binnen, dat van enkele kastjes het deksel los zat. We hebben zelf bij onze werkzaamheden daarvan niets ontdekt.

3. Wel moeten wij nog eens opmerken dat naam en adres van de eigenaar met de naam van de afdeling **onuitwisbaar** op de kastjes moeten staan. Dus: **verf**. Dit jaar kwam het eenmaal voor dat naam en adres van 2 uiterlijk op elkaar gelijkende kastjes van verschillende eigenaren niet leesbaar waren. We hebben toen maar geraden en gelukkig goed. Natuurlijk is de inzender voor de gevolgen van een dergelijke fout verantwoordelijk.

Er zijn weer enkele excursies op het bevruchtungsstation geweest, o.a. een groep assistenten en hoofd-assistenten van de tuinbouw-consulentschappen Leeuwarden en Groningen en één groep uit de IJssel-meerpolder. Ook weer natuurlijk excursies van enkele afdelingen en bijenteelt-cursussen.

Ook kregen wij, zoals ieder in het Groentje heeft kunnen lezen, bezoek van een journaliste van de Leeuwarder Courant wat resulteerde in een, een hele pagina omvattend verslag, verlucht met een viertal foto's. Het geheel zoals wij voor onze bijenteelt, maar vooral voor de carnicateelt niet beter zouden kunnen wensen.

Zulke excursies zijn natuurlijk voor ons een prettige aangelegenheid. Het is een mooie propaganda. Tegen bezoek van enkelingen hebben wij wel enig bezwaar, hoewel wij ons wel kunnen voorstellen, dat als men op Schiermonnikoog met vakantie is, ook wel eens even op het bevruchtungsstation wil kijken; tenminste als er iemand aanwezig is, anders is de toegang volgens het reglement verboden.

Maar het kost ons wel heel veel tijd om steeds voor één of enkele personen alles te vertellen. We doen het wel graag, maar het houdt ons teveel op in ons werk. Wel biedt men soms aan om wat mee te helpen, maar dat kost ons misschien nog meer tijd. Wij moeten beslist al onze aandacht bij ons werk hebben, anders kunnen er fouten worden gemaakt, en dat mag in geen geval.

Men zegt wel eens als men een van ons besteld volkje ontvangt: „Wat is dat volkje klein". Geen wonder; als men zelf zo'n volkje samenstelt, gaat dat evenzo.

Het aantal van de meegegeven bijen gaat achteruit en jonge bijen komen er pas bij als het broed van de jonge koningin gaat uitlopen.

Als we geen volkje klaar hebben, vindt men dat het zo laat wordt. Men wil het graag zo gauw mogelijk hebben. Maar we kunnen niet eerder verzenden dan wanneer er gesloten broed is, zodat wij kunnen zien dat de koningin goed is. En daarna sturen wij het volkje zo spoedig mogelijk weg, want iedere imker, die er dagelijks bij kan zijn, kan beter voor één volkje zorgen, dan wij die hoogstens 2 maal per week op Sch. komen voor enige tientallen.

Wil men daar een 6-ramer van hebben, dan komt men meer achter in het seizoen. Maar meestal zal het verkopen van 6-ramers ten koste gaan van onze eigen bijenstal. En daar moeten wij natuurlijk ook voor waken.

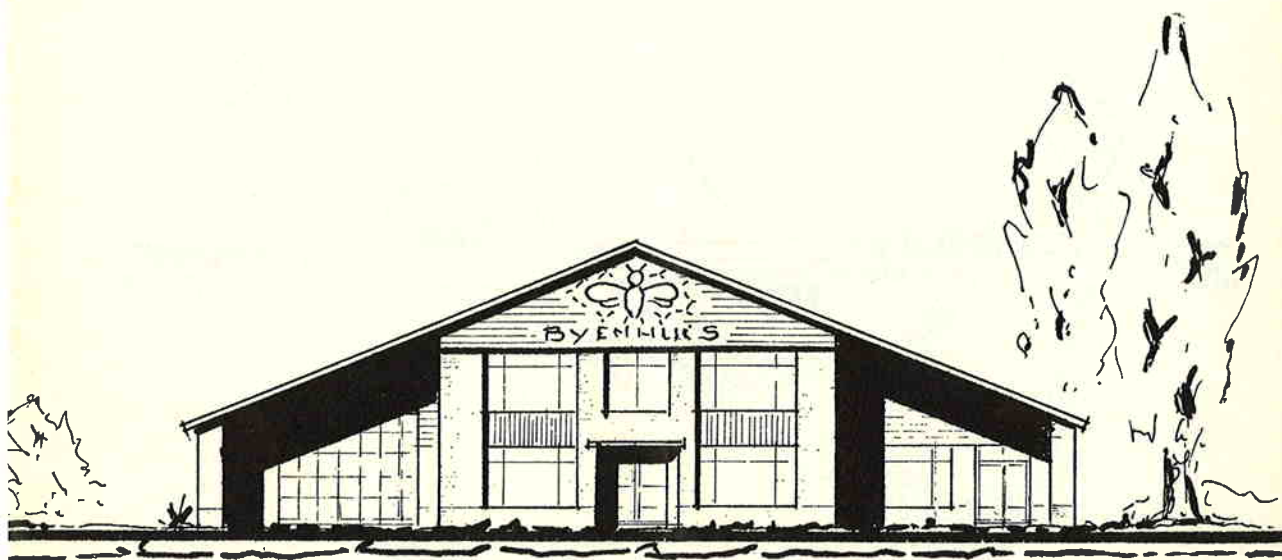
Telefoonnummer H.B. lid W. Assink.

Met ingang van 15 februari 1975 is het telefoonnummer van ons hoofdbestuurslid voor de groep Overijssel-Oost de Hr. W. Assink, Weth. Elhorststraat 16 te Enschede gewijzigd in 053 - 32 34 42.

APIMONDIA

Het 25ste internationale bijentelerscongres „Apimondia" zal worden gehouden van 8 tot 14 september 1975 in Grenoble — Frankrijk. Alle correspondentie daarover dient te worden gericht aan: Congrès Apimondia, Alpes Congrès Avenue d'Innsbruck 38029 Grenoble Codex. Frankrijk. **Ook inschrijfformulieren dienen daar te worden aangevraagd.** Het organisatiecomité prijst zich gelukkig een ieder die in de bijenteelt is geïnteresseerd naar Grenoble te kunnen uitnodigen. De luchtvaartmaatschappij waarmee het comité heeft gecontracteerd is Swissair. Men wordt aangeraden voor de reis naar Grenoble zich met het plaatselijke agentschap van Swissair in verbinding te stellen.

Iedere deelnemer kan 's morgens in zijn persoonlijk postvak naast de informatie over het algemeen ver-

loop van het congres en de activiteiten van die dag, een krant verwachten in de taal die hij heeft gekozen.

Inschrijving. Het inschrijfgeld bedraagt 300 Frs. voor congresdeelnemers en 250 Frs. voor begeleiders.

Hiervoor krijgt u: Gematigde logiesprijzen en verschillende reducties bij Swissair en Citer (reisbureau), uittreksels van de voordrachten, de congresmap, het informatiebulletin van het congres, deelname aan het officiële diner, deelname aan een daguitstapje, deelname aan verschillende officiële ontvangsten, een culturele uitvoering, kosteloze entree van de tentoonstelling en een prijsje uit de tombola van de Apimondia-loterij.

Logiesmogelijkheden variëren van een camping (gemiddelde dagtemperatuur 20 gr. C. ligging 200 m. boven de zeespiegel) tot hotels in verschillende prijsklassen. De officiële congresstalen zijn frans, engels, Duits, russisch en spaans.

Er wordt een foto- en filmwedstrijd in kleur en zwart-wit georganiseerd. Films: formaten 8, super 8, 16 en 32 mm. dia's hoogstens 20 series over één onderwerp en hoogstens 5 series per inzender, foto's minimummaat 18 bij 24 cm. ten hoogste 4 foto's per inzender.

Naast het officiële programma zijn er tal van dag-excursies voor dames en organiseert het reisbureau Citer 14 Rue de Lübeck 75116 Parijs een voorcongresreis die 8 dagen duurt en die maandag 1 sept. in Parijs begint (hiervoor moet uiteraard extra worden betaald). Na het congres kan men nog deelnemen aan verschillende excursies van 2 tot 8 dagen per touringcar. (Ook hiervoor moet afzonderlijk worden ingeschreven en betaald. Belangstellenden wenden zich voor nadere informatie tot het congressecretariaat).

Het algemene congresprogramma luidt als volgt:

Congresthema: De bijen en de milieubescherming. De werkvergaderingen worden dagelijks om 17.00 uur beëindigd. Daarna worden films en dia's vertoond.

Zaterdag 6 september ontvangst van de congressisten in Alpes-Congrès Avenue d' Innsbrück.

Zondag 7 september afhalen van de congresmappen vanaf 10.00 uur.

Maandag 8 september 10 tot 12 uur officiële opening van het congres. 14 - 17 uur. De bijen en de milieubescherming. 17.15 uur film.

Dinsdag 9 september 9 - 12 uur Bijenbotanie. 14 - 17 uur Bijentechnologie. 17.15 uur film. 20.50 uur bezoek aan de ijsrevue "Holiday on Ice". Op dezelfde dag heeft de algemene vergadering van Apimondia plaats (vertegenwoordigers van de 51 in Apimondia georganiseerde landen).

Woensdag 10 september Congresuitstapje naar bezienswaardigheden op toeristisch en bijenteeltgebied met inbegrip van een landelijke maaltijd. De deelnemers worden in 6 groepen verdeeld overeenkomstig de taal welke zij prefereren.

Donderdag 11 september 9 - 12 uur Bijenteelt. 14 - 17 uur Bijenbiologie. 17.15 uur film. 20.00 uur feestavond in het Château la Vizille.

Vrijdag 12 september 9 - 12 uur Bijenziekten. 14 - 17 uur slotzitting van de vakgroepen.

Zaterdag 13 september 9 - 12 uur projectie van de beste films en dia's. 14 - 17 uur feestelijke sluiting van het congres en van de algemene vergadering van Apimondia. Vaststellen van de plaats van het volgende congres. 21.00 uur afscheidsavond en bal.

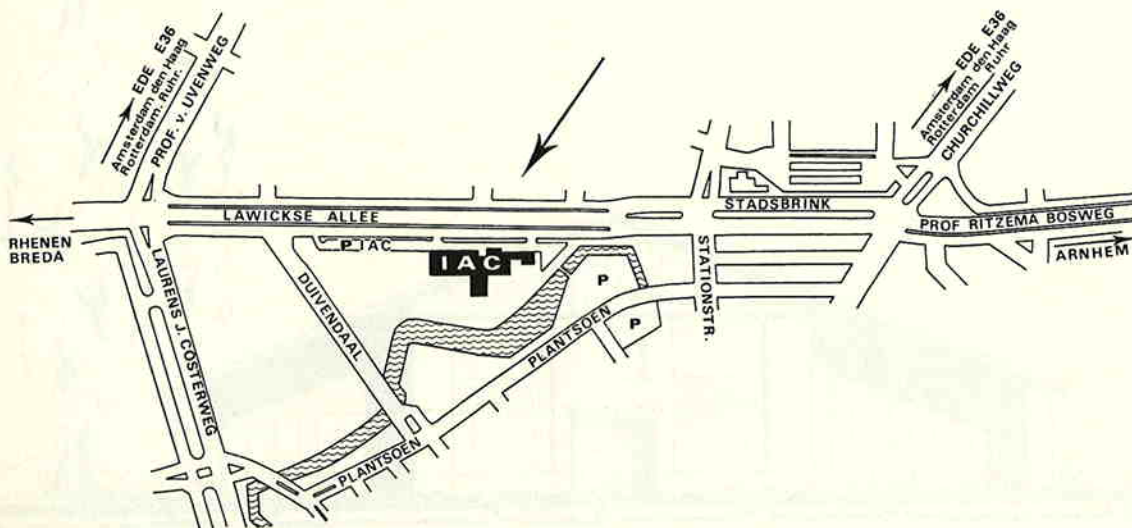
Zondag 14 september. Eventueel vertrek naar de nachtergrepen.

ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering wordt op zaterdag 5 april a.s. gehouden in het Internationaal Agrarisch Centrum (I.A.C.) aan de Lawickse Allée 11 te Wageningen. Aanvang 13.00 uur. Aan de hand van bijgaand kaartje zal het u niet moeilijk vallen het I.A.C. te bereiken. Het Bijenhuis is des morgens open. Daar ligt een aantrekkelijke aanbieding voor u gereed. Na afloop

der vergadering staat eventueel een bus klaar voor vervoer naar het Station Ede-Wageningen.

Zij die met eigen vervoer komen worden dringend verzocht hun auto uitsluitend op de daartoe met borden aangegeven plaatsen te parkeren en dus niet voor het I.A.C. gebouw. Ten westen van het gebouw is een parkeerterrein met drie stroken; ten oosten

ervan een kleiner. Aan het plantsoen zijn twee openbare parkeerterreinen. Het I.A.C.-gebouw bereikt men via een voetbrug over de stadsgracht.

Afgevaardigden die vragen willen stellen over het financieel verslag worden dringend verzocht deze tevoren op te zenden aan de accountant, de Hr. W. H. van Mourik, Claes de Vrieselaan 91a te Rotterdam. Dit bevordert een vlot verloop van de besprekingen ten zeerste.

AGENDA

1. Opening door de alg. Voorzitter.
2. Goedkeuring notulen vorige jaarvergadering. (Zie Groentje mei 1974, pag. 78.)
3. Jaarstukken 1974. (Zie Groentje febr. 1975.)
4. Begroting 1976. (Zie Groentje febr. 1975.)
5. Vaststelling quotum. Het H.B. stelt voor dit vast te stellen op f 22,50.
Een minderheid is van mening dat hiermede nauwelijks kan worden volstaan. Zie de begroting in de jaarstukken.
6. Commissie nazien boeken. Voorgesteld worden de afdelingen Nieuw-Leusen en Diepenheim, als reserve afd. Diepenheim. De afdelingen worden

verzocht daarvoor leden aan te wijzen met administratief en boekhoudkundig inzicht. Indien zij hierover niet beschikken worden zij verzocht hiervan tijdig kennis te geven aan het secretariaat.

7. Vaststelling plaats volgende alg. verg.
8. Voorstellen van het Hoofdbestuur.
 - a. Tegemoetkomende aan het verlangen naar een onderzoek van een buiten de vereniging staand bureau voor efficiency-onderzoek is kontakt opgenomen met het Bureau Klynveld-Kraayenhof voor het uitbrengen van een incidenteel beleidsrapport. De daarop vallende kosten zijn begroot op ongeveer f 5000,—.
 - b. Het H.B. te machtigen met de Hr. Krabbenborg, bedrijfsleider-administrateur een kontrakt aan te gaan om op basis van het recht van opstal een huis te bouwen op het terrein van de vereniging.
 - c. Het H.B. stelt de A.V. voor het pensioen van de Hr. R. P. Groenveld te verhogen met f 200,— per jaar.
9. Beleid Hoofdbestuur.
10. Rondvraag.
11. Sluiting.

De lezer schrijft

Gaarne zou ik willen inhaken op het artikel van de Hr. Speelziek betreffende de vierkante korf. (augustusno. '74 van het Groentje). Door verschillende oorzaken is mijn reactie wat verlaat. S. Schrijft dat de honing wordt gewonnen in een apart honingkamertje boven het volk. Dit is inderdaad zo maar op welke wijze wordt niet gezegd. Volgens mij moet je er op de volgende manier mee imkeren om een prima heideresultaat te krijgen. De korf bestaat uit twee losse randen, n.l. een broedkamer (staat afgebeeld op de voorpagina van het augustusno.) en een honingkamertje van 4 à 5 stroringen. In de broedkamer zit vaste bouw, gemaakt zoals op de foto's duidelijk is te zien. In de honingkamer kunnen raampjes worden gezet. Men laat het volk zich ontwikkelen in de broedkamer, als er ruimtegebrek komt zet men de honingkamerrand onder het volk. Hier zitten dan geen raampjes in. Men gebruikt hem dus zuiver als een opzetrand.

Men gaat pas naar de heide als deze reeds een paar dagen bloeit, dus goede dracht. Men haalt dan de opzetrand er onder vandaan (dit gebeurt liefst op de heide) kort het werk in door tussen de beide randen door een draad te trekken. Broed of geen broed, inkorten! Het lage randje wordt er dan bovenop gekramd en

de raampjes erin gezet met strookjes voorbouw. Men wint dan prachtige blanke raathoning, maar niet mooier of beter dan uit een kast.

Misschien wordt er in Uddel niet zo mee gewerkt, maar deze methode is mij aan de hand gedaan door een indertijd 80-jarige imker die ook uit die buurt kwam.

Ik heb zelf ook een paar van die korfjes en heb het een paar jaar geleden op deze manier eens geprobeerd met een goed resultaat. Nu heb ik ze veranderd en in de broedkamer ook raampjes gemaakt, wat ook goed gaat. Ze willen prima in deze dingetjes werken, ze zijn goedkoop en makkelijk te maken, wat ik ook zelf doe.

Maar ik prefereer de kasten, want het is toch allemaal hobbywerk.

G. O. Ottens,
Martiniuslaan 12
Nunspeet.

ZOMER- EN WINTERBIJEN

Bijen zijn bijen en enig onderscheid tussen zomer- en winterbijen is er niet, zei onlangs een imker. Juist vanwege deze reactie is het nuttig

hier eens nader op in te gaan, want er is wel degelijk verschil tussen zomer- en winterbijen. Het onderscheid tussen deze twee groepen wordt resp. gekenmerkt door een kort en een lang leven.

We weten dat zomerbijen de gemiddelde leeftijd van zes weken bereiken, terwijl de winterbijen, die met hun koningin overwinteren, geen zes weken, doch zes maanden en ouder worden. Het is typisch dat wij imkers zo gemakkelijk aan dat fenomeen voorbijgaan.

De oplossing van dit geheim is echter nog al simpel. De oorzaak van de langlevende winterbijen is gelegen in een speciale reserve aan vetten en eiwitten. Bijen bezitten nl. een apart orgaan om vetten en eiwitten op te slaan. Hier is sprake van een onderhuidse vet-eiwitlaag (VEL), welke de inwendige organen van het achterlijf omgeeft.

Bij het uitkomen van de jonge bijen is deze VEL nog niet tot ontwikkeling gekomen; in het eerste levensstadium, tijdens de verzorging van het oudere broed (3e t/m 5e dag) volgroeit de VEL in snel tempo.

Dank zij de aanwezigheid hiervan komen de kopspeeksel- en wasklieren tot ontwikkeling. Door het voeren van het jonge broed (6e t/m 12e dag), het waszweten (12e t/m 19e dag), alsmede door het omzetten van nectar in honing (inverteren), wordt de VEL weer snel afgebroken.

Tengevolge van deze werkzaamheden bekort de bij haar levensduur tot circa zes weken, ze is dan biologisch verouderd en we betitelen haar als zomerbij; het zijn dus voornamelijk de „binnenwerkzaamheden”, die haar zo snel doen verslijten.

Door het inkrimpande broednest en de afnemende dracht worden de in de herfst geboren bijen verschoond van deze werkzaamheden, zij sparen hun VEL, hetgeen hun tot langlevende winterbijen maakt.

De VEL, bij drachtbijen vrijwel verdwenen, is bij de winterbijen volledig uitgebouwd en nagenoeg onaangebroken, aanwezig. Het is duidelijk, dat de imker de vorming van de VEL en de instandhouding daarvan wel degelijk door middel van zijn voedingsmethodiek in gunstige zin kan beïnvloeden.

Ook weten we nu, waarom de bijen in lange, strenge winters beter overwinteren en doorgaans minder voedsel opnemen dan gedurende kwakkelwinters, waarin de temperatuur herhaaldelijk tot uitvluchten aanleiding geeft.

De aanwezigheid van broed tot ver in het winterseizoen, alsmede vroeg in het voorjaar, vergt

veel kostbare winterbijen; de verzorging van het broed gaat dan ten koste van hun leeftijd en kost voorts extra voedsel voor de larvevoeding en het op peil houden van de daartoe vereiste nesttemperatuur van 35 °C.

Volken, die met dit euvel kampen, treffen we jaarlijks aan; men zegt dan, dat de volken zich kaalgevlogen hebben, terwijl men onvoldoende stilstaat bij de ware oorzaak.

Het vorenstaande heeft derhalve consequenties t.a.v. de inwintering, kort gezegd, deze moet per 1 oktober zijn beslag hebben gevonden. Het opbergen van het wintervoer (inverteren) kost „leeftijd”, zodat we hiervoor de nog volop aanwezige zomerbijen moeten benutten.

Het zo lang mogelijk (na)voeren met kleine porties kost jonge winterbijen, te meer als de nachten langer en kouder worden, en is dan ook geheel uit den boze! Overigens vindt het invoeren na onze heidedracht toch al in het vergevorderde seizoen plaats.

Anderzijds is het wenselijk maatregelen te treffen om te voorkomen dat de bijen op voor ons ongelegen tijden te oud worden, bijv. 's zomers door gebrek aan dracht, waardoor het broednest inkrimpt.

Behalve de achteruitgang van het volk schuilt hierin nog een gevaar, nl. de gezondheid van de bijen. Een ziekteverwekker zoals de mijt, krijgt dan bij langlevende zomerbijen de gelegenheid op één bij een nieuwe generatie mijten te kweken.

De mijt, die de borstrachee van de bij penetreert, heeft tot de vorming van een nieuwe generatie een ontwikkelingsduur van drie weken nodig. Bij de normale (korte) levensduur van de zomerbij heeft de mijt, en mogelijk andere ziekteverwekkers, weinig kans tot ontplooiing te komen.

Dit is een belangrijk aspect voor de imkers in onze zuidelijke grensgebieden, waar de mijtziekte juist bij langlevende zomerbijen de beste kansen heeft.

Het oude gezegde, dat men 's zomers bij een snelle doorstroming van bijen altijd goede volken heeft, gaat nog altijd op. We moeten dus voorkomen, dat onze bijen gedurende het zomerseizoen wegens gebrek aan dracht werkeloos worden, want naarmate de broedactiviteit afneemt, neemt de leeftijd der zomerbijen toe, alsmede de reeds gememoreerde gevaren.

Dit probleem werd reeds lang door onze voorvaders onderkend; dagelijks gaven zij dan ook een weinig suikerwater met het doel het broednest zo veel mogelijk op peil te houden.

Thans weten we, dat deze wijze van pepvoeding

niet tot de gewenste resultaten leidt; slechts een constante toevoer van eiwithoudende stoffen heeft zin.

In het buitenland wordt in dit verband veel gebruik gemaakt van Sojapol, droge suiker met 5% toevoeging van magere melkpoeder e.d.

Een eenvoudig en effectief werkend middel is het inhangen en op peil houden van een voerraam met suiker. Vergelijkende onderzoeken hebben aangetoond, dat bij aanwezigheid van droge suiker (bijenkroeg!) in een drachtloze periode 50% meer stuifmeel (eiwitten) werd binnengehaald.

Uit eigen ervaring kan ik stellen, dat het permanent voorhanden zijn van droge suiker tijdens de gehele heidedracht een zekere garantie schijnt te bieden voor een betere oogst en een sterk broednest bij de inwintering.

De voorraad suiker wordt voornamelijk aangesproken als de natuur (regen en wind!) verstek laat gaan, m.a.w. wordt alleen gebruikt voor directe consumptie en niet voor opslag.

Juist voor het schrijven van dit relaas trof ik nog een niet meer zo jonge imker met een flink aantal korven en kasten, die halverwege oktober nog bezig was beetje voor beetje in te voeren; op mijn vraag of hij wel eens ter vergadering kwam, zulks met het oog op de voorlichting, antwoordde hij: „Nee, daar hoeve ze mien niks meer te lere“. Helaas is deze imker niet de enige, die er zo over denkt.

Gelukkig zien we een nieuwe generatie boven de kim komen, die er anders over denkt; het was goed onlangs van een van hen te vernemen, dat hij naar zijn mening de theorie bij de moderne imkerij niet alleen onontbeerlijk achtte, doch bovendien hoogst interessant vond. Een mens, en zou een imker geen mens zijn, is immers nooit te oud om te leren.

J. J. Speelziek,
Apeldoorn.

„VERTROUW NOOIT BOEKEN OF DESKUNDIGEN”

„BEGINNERSRUBRIEK”

Twee „koppen” uit het januari-nummer 1975, die sterk mijn aandacht trokken.

Gelukkig dat er weer een beginnersrubriek geplaatst wordt; voor de beginners een steun in de rug en voor de oude rotten een gewetensonderzoek en een anti-sleur-injectie! Een mens is immers nooit te oud om te leren!

Hopenlijk kunnen we nog veel interessante en aktuele afleveringen in deze rubriek tegemoet zien. Wat het aktuele betreft zou het misschien wel goed zijn te vernemen wat de imkers moeten doen (en laten!) nu de winter tot dusver (29 januari) verstek laat gaan. Maar dat hoeft ik een deskundige als de heer van Willegen natuurlijk niet te suggereren. Ofschoon . . . Vertrouw . . . enz.

Laatstbedoeld artikel heeft de heer van Willigen natuurlijk ook gelezen. Zou hij toen niet met een beetje schrik gedacht hebben aan die bijtjes, die „met opgetrokken pootjes” boven de bodemventilatie zaten? Hij moet wel véél ervaring hebben met bodemventilatie, nu hij er zo van overtuigd is dat die bijenhouders „het nog wel afleren”! In dit geval kunnen we van hem ongetwijfeld nog wel eens een gedegen artikel over dit onderwerp tegemoet zien. Schrijver dezes heeft ook enige ervaring op dit gebied, maar blijkbaar hebben zijn bijen in die omstandigheden geen last van wintertenen noch voorjaarsmoeheid.

Heel even wilde daarom een ondeugende jongen in me tussen de twee bovenste regels „van de” schrijven, maar dat zou teveel een steek zijn i.p.v. het bedoelde prikje.

De volgende artikelen van de Beginnersrubriek worden ongetwijfeld met belangstelling tegemoet gezien door vele imkers, waaronder . . .

W. v. H.

Het kaarsvetverschijnsel bij gekristalliseerde honing

Op honingtentoonstellingen en keuringen komen we nog al eens potten gekristalliseerde honing tegen die het z.g. kaarsvetverschijnsel vertonen, iets wat overigens niets met kaarsvet te maken heeft. De bekende duitse onderzoeker Dr. K. Dreher uit Mayen (D.B.R.) zegt dat dit ontstaat door lucht die tussen de kristallen in de honing is binnengedrongen.

Tussen de druivensuikerkristallen bevindt zich vruchtensuiker in oplossing. Wordt deze vloeibare

vruchtensuiker ten dele vervangen door lucht dan ontstaat die witte kleur in de gekristalliseerde honing, wat dus niets zegt t.a.v. de kwaliteit van die honing.

Waarom maakt men daar dan aanmerking op bij honingkeuringen? Wel, het is geen fraai gezicht en kan bij de aspirant koper die geen verstand van honing heeft de indruk wekken dat er iets aan de honing mankeert. Het is dus zaak het binnendringen van lucht in de pot te vermijden.

Een van de oorzaken kan zijn dat de honing bij het vullen van de potten al zover was gekristalliseerd dat de luchtblaasjes niet meer naar de oppervlakte komen. Meestal is de honing voor het vullen wat verwarmd en dan blijven eventueel aanwezige luchtbelletjes tegen de wand van de pot hangen, omdat daar de snelste afkoeling plaats vindt, waarna bij verder voortgezette kristallisatie het kaarsvetverschijnsel ontstaat.

Onze potten met plastic deksel kunnen ook de oorzaak zijn, vooral als de honingflacons in een droge en betrekkelijk warme ruimte langere tijd worden bewaard. Er verdamt dan vocht uit de honing en er dringt lucht binnen tussen de honing-(druivensuiker)-kristallen. Dit heeft in hoofdzaak langs de oppervlakte plaats, waardoor dan de wat rul aandoende aanblik van de bovenlaag ontstaat. Vandaar kruipt het verschijnsel als de verdamping doorgaat, dikwijls langs de potwand naar beneden. Als de honing vast versuikerd is kan ook krimpen en uitzetten van het glas, als dit wordt blootgesteld aan wisselende temperaturen, een oorzaak zijn. Elke stof is in meerdere of mindere mate aan krimp

onderhevig en deze kan voldoende zijn om lucht tussen de potwand en de versuikerde inhoud te laten binnendringen.

Aangezien honingen met hoog suikergehalte zoals koolzaad- en klaverhoning dit kaarsvetverschijnsel het meest vertonen kan men ze mengen met wat zomerhoning die over het algemeen een hoger watergehalte heeft. Men moet de flacons bewaren in een ruimte met een gelijkmatige niet te hoge temperatuur. Dergelijke ruimten zijn als regel ook niet te droog. Echter moet wel worden opgepast voor een te hoge luchtvochtigheid want dat veroorzaakt onherroepelijk een vochtige oppervlakte.

Het kaarsvetverschijnsel kan, zeker als het nog niet te ver is voortgeschreden, worden weggevoerd door de flacons op waterbad op te warmen tot 40 gr. C. De inhoud hoeft niet geheel vloeibaar te worden, als de honing langs het glas maar vloeibaar is, zodat de lucht naar boven kan komen. Het resultaat is niet altijd even bevredigend. Dikwijls ontstaat daarna een kristallisatie, in twee kleuren. Ook hier is voorkomen beter dan genezen.

BEZIGE BIJEN BRENGEN BUIGENDE BOMEN

Vele imkers en fruittelers weten dat tot beider voordeel. De bijen zorgen voor de fruitteler voor een goede bestuiving en de imker kan rekenen op volken die zich goed ontwikkelen op het fruit, in sommige jaren nog een honingoverschot hebben en het bestuivingsgeld.

Elders in dit nummer kunt u lezen dat deze vergoeding aan de imkers weer met f 2,50 per volk is verhoogd.

Toch zijn er nog wensen:

Inderdaad, want in de praktijk worden we vaak nog geconfronteerd met problemen die er eigenlijk niet zouden moeten zijn. We horen van imkers die zich niet houden aan deze adviesprijzen die door het Landbouwschap (in overleg tussen fruittelers en imkers) zijn vastgesteld. We vernemen ook bij tijd en wijle dat er fruittelers zijn die het met de bijen niet zo nauw nemen wat de gewasbescherming betreft. Zij schijnen niet altijd te weten dat er bij hun buurman bijen in de boomgaard staan. Ook zou betaling wel eens achterwege blijven, en het schijnt ook voor te komen dat er volken geplaatst worden die niet aan

de eisen voldoen. Ook komt het voor dat de organisaties van imkers en fruittelers bemiddelend optreden bij de plaatsing, en daarbij overeenkomen dat alle volken in een bepaald gebied op dezelfde datum geplaatst en weer opgehaald worden. Dit om eventuele schade door de gewasbescherming zoveel mogelijk te voorkomen. In de praktijk is het zo dat imkers die eenmaal een „stekkie“, hebben gevonden, de organisatie niet meer nodig hebben, waarbij ze tevens nog een gulden per volk uitsparen die anders benut kan worden voor voorlichting, propaganda etc. Bij de afd. Bunnik-Houten bijvoorbeeld is het dan zo dat deze afdeling goed is om 2 volken hier en 3 volken daar heen te brengen. Komen er dan later moeilijkheden over de betaling, het spuiten, het vervoer of de fruitteler huurt geen bijen meer, dan herinnert men zich ineens afd. Bunnik weer. Om dan maar niet te spreken wat dit voor de andere imkers, die wel „trouw“, blijven voor gevolgen kan hebben. Alleen een hechte organisatie van imkers en fruittelers is in deze de aangewezen weg, in aller belang. Plaatsing van goede volken, in reisvaardige kasten, niet te vroeg en niet te laat, in georganiseerd verband, zij het parool voor 1975. Wie vragen heeft over plaatsing of plaatsingsmogelijkheden kan bellen telefoon 03405-1305. CePe.

Wat staat er te gebeuren in de afdelingen?

Afdeling Driebergen houdt op zaterdag 19 april haar jaarlijkse bijenmarkt op het terrein van de Mavoschool aan de Oranjelaan 8 te Driebergen. Program-

ma: Opening 8 uur; 10 uur film in de aula van de school; 10.30 u. openbare bijenteeltles in een van de lokalen; 11 uur excursie naar de wereldberoemde

heidetuin in het Driebergse bos. Er is een voorlichtingsstand in de hal van de school. Er wordt een heerlijke kop soep en een goede kop koffie geserveerd. Sluiting om 13.00 uur.

Kring Twente

Vrijdag 21 maart 1975 des avonds om half acht vertoont de heer ir. J. J. Pettinga in hotel 't Loar te **Zenderen** een film over de bevruchting van de koningin. Verder zullen er dia's geprojecteerd worden en kunnen vragen worden gesteld op het gebied van de bijenteelt en de drachtplanten.

Afdeling Driebergen. Op 5 maart start in de Mavoschool te Driebergen een cursus voor beginners.

Kring Apeldoorn

Speciaal voor de afdelingen Epe, Nunspeet, Wezep, Heerde, Vaassen en overige geïnteresseerden in de omgeving van Epe; ook voor cursisten een leerzaam onderwerp.

Onderwerp: Dia-avond over korven, kasten en bijenhuisen, onder het motto van „Waar komen onze huidige bijenhoeven vandaan“, door dhr. J. J. Speelziek uit Apeldoorn.

Plaats : Epe, Restaurant Stern, Hoofdstraat 108.

Datum : Donderdag 20 maart a.s. te 20.00 uur.

Kring Apeldoorn.

AFDELINGSNIEUWS

AFD. BUNNIK-HOUTEN E.O.:

De Beginnerscursus in Utrecht is gestart met 18 cursisten, de vlechtschool te Bunnik met 15 cursisten en de cursus Teelt van Klein Fruit, ook met 18 cursisten. 3 nieuwe leden konden weer worden ingeschreven. Voor het reizen naar het FRUIT voorjaar 1975 kunnen wij nog volken plaatsen in Zeeland en andere gebieden. Aanmeldingen schriftelijk aan onze Administratie, Achterdijk 22 te Bunnik. Wie op de hoogte wil blijven van de activiteiten van afd. Bunnik en de andere Stichtse afdelingen, neemt een abonnement op BIJENNIEUWS, tot 20 maart f 4,— per jaar, daarna f 6,— per jaar met inbegrip van het plaatsen van een GRATIS advertentie Postgiro 193060. C.P.

Verslag van de bijeenkomst te Wageningen op 4 jan. '75 van vertegenwoordigers van de groep Noordholland met het Dagelijks Bestuur van de vereniging.

(Red. Verslagen van groepsvergaderingen worden als regel niet in ons maandblad gepubliceerd. De red. heeft onderstaand verslag bij wijze van uitzondering opgenomen op uitdrukkelijk verzoek van het betrokken H.B. lid en om bij te dragen tot het verkrijgen van klaarheid in een door onrust en bezorgdheid geladen atmosfeer.)

Aanwezig: De H.B.-leden dhr. v. Rappard, Maagendans en Pater; alg.secr. dhr. v. d. Weert, dhr. Krabbenborg en dhr. v. Mourik; de Hr. Drs. P. C. Muntjewerf, door de groep voorgedragen als haar vertegenwoordiger in het H.B. Vertegenwoordigd zijn de afd. Beemster, Buiksloot, Bussum, den Helder, Hilversum, Kennemerland, Laren/Blaricum, Texel, Velsen, Zaanstreek en Zijpe. Doel bijeenkomst: Voorzien in vacature van H.B.-lid, dringende zaken door de afd. aan de orde te stellen.

Opening 14.30 uur door de Hr. v. Rappard. Van Amsterdam, met welke afd. een procedure loopt omtrent het verlaten der Ver. per 1-1-'75, waren enkele leden aanwezig die behoorden tot de tegenstanders van het uittreden. De voorz. refereert een oud geschilpunt tussen Amsterdam en de Ver. en licht dit uitvoerig toe. Mr. Tydeman stelt, dat we hier in de eerste plaats gekomen zijn om te voorzien in de vacature H.B. lid Noordholland en wenst te vernemen of de

voordracht van de Hr. Muntjewerf rechtsgeldig is. Na enige statutaire omzwervingen kan de verkiezing van de Hr. Muntjewerf rechtsgeldig worden verklaard. H. Matthes deelt de voorz. mede dat de vergadering te Zaandam is belegd zonder inmenging van A'dam.

Op deze vergadering is gebleken dat bij vele afdelingen onrust bestaat omtrent de financiële situatie.

De voorz. heeft de indruk dat er in den lande nogal verontrusting heerst over de financiële positie van de ver. hoewel hier naar mijn mening geen enkele reden voor is. Als voorbeeld stelt hij dat er een voorraad is van f 200.000. Hr. Schildwacht verwijt het H.B. dat het gepubliceerde jaarverslag 1973 in het Groentje afwijkt van de werkelijke stand van zaken. Vraagt opheldering over de ware verliescijfers en opgevoerde researchkosten zijnde f 20.000,—. De voorz. noemt het een normale gang van zaken als een bepaald bedrag van de passiva wordt aangewend voor aanloopkosten. Mevr. Reitsma verwijt het H.B. dat de verstandelijke vermogens van de leden worden onderschat. Door het overhevelen van de bewuste f 20.000,— krijgt men een gesluisd beeld van de werkelijke verliescijfers die f 51.000,— bedragen. Krijgt het idee dat de H.B. leden het financieel overzicht invullen als zijnde een belastingformulier. Hr. Matthes heeft reeds eerder aan de Hr. v. Mourik de vraag gesteld hoe hij aan deze manipulatie zijn goedkeuring heeft kunnen hechten? Antwoord van de Hr. van Mourik: Het H.B. wilde het zo. De voorz. verdeelt de Hr. v. Mourik; hij verzorgt reeds dertig jaar de rapporten en is vaak de vraagbaak voor het administratief personeel. Hr. de Heer vindt het een onmogelijke situatie; de Hr. v. Mourik is z.i. al zo lang aan de ver. verbonden, dat het onmogelijk moet zijn de zaken nog objectief te kunnen bezien. De voorz. leest de kanttekeningen voor die de Hr. v. Mourik plaatste bij een vroeger verschenen financieel overzicht waarin wordt gewaarschuwd en door hem een aantal wensen t.a.v. de administratie zijn geuit. Hr. de Heer stelt voor een register-accountant te verzoeken een moment-opname van de situatie te maken en een verbeterde administratieve opzet te bereiken.

Volgens mededeling van de Hr. Matthes zou het accountantskantoor Klynveld-Kraayenhof en Co. hier eventueel toe bereid zijn. De voorz. meende dat het aanstellen van een register-accountant een wantrou-

wen inhield inzake het beleid van de Hr. v. Mourik, nu uit de discussie bleek dat dit niet het geval is, is hij er wel voor, hoewel hij niets kan toezeggen. Hij zal het de overige H.B. leden voorleggen. Attendeert de verg. op de z.i. hoge kosten — f 5.000,— aan het onderzoek verbonden. Geeft voorts een beeld van de moeilijke situatie in het afgelopen jaar door de ziekte van de Hr. v. d. Weert en opzeggen dienstverband door 2 medewerkers vanwege positieverbetering en huwelijk. Hr. Pater klaagt over slechte medewerking vanuit de afd. op administratief gebied.

Met een zeer gering aantal mensen zijn bergen werk verzet. Hr. Matthes stelt vraag omtrent de financiële positie bij de bank. Voorz. deelt mede dat de schuld circa f 110.000,— bedraagt, als zekerheid hiervoor werd een hypotheek op het Bijenhuis gevestigd. Hr. de Heer vraagt de accountant of er al enige cijfers over 1974 bekend zijn. Hr. v. Mourik zegt dat hij niets kan mededelen. Er is een enorme achterstand in de boekhouding tengevolge van de ziekte van de Hr. v. d. Weert. Er wordt hard aan gewerkt. Hr. Ruyter (afd. Gooiland) heeft vernomen dat voor het Bijenhuis f 650.000,— is geboden. Voorz. zegt dat hem dit bekend is, merkt echter op dat op het Bijenhuis een hypotheek rust. Hr. Matthes vraagt of de aanwezige H.B.-leden accoord gaan met een eventueel extern-acc. onderzoek. De Hr. van Son van de afd. Velsen vindt de vraagstelling ondemocratisch. Voorz. zegt: u kent mijn standpunt, laten de aanwezige H.B.-leden voor zichzelf spreken. Hr. Pater is niet afwijzend. Hr. Maagendans is in principe niet afwijzend; u had echter geen slechter moment kunnen uitzoeken voor een dergelijk onderzoek. Hr. v. d. Weert werkt nog slechts halve dagen, Hr. Krabbenborg wordt nog ingewerkt, de administratie is aan reorganisatie toe. Mevr. Reitsma: Nu is het meest geschikte moment voor een dergelijk onderzoek. Slechts volledige openheid nu de zaken slecht gaan kan de bestaande onrust wegnemen. Dit is de kans van het H.B. om de twijfelaars weer het vertrouwen terug te geven, dat zij de laatste jaren hebben ontbeerd; publiceer het verslag in het Groentje met een begeleidend schrijven — de oproep nu de handen in elkaar te slaan om gezamenlijk de ver. weer op te bouwen. HH. de Heer en Matthes dringen aan op publicatie rapport register-accountant in het Groentje en verzoeken uitstel van de Alg. Verg. tot na publicatie. Voorz. zegt dat uitstel A.V. onmogelijk is te realiseren. Zegt wel onafhankelijk financieel advies toe. Hr. Maagendans voelt niet voor publiceren, wil het rapport t.z.t. wel toesturen aan afdelingsbesturen. Hr. Matthes betreurt het dat de ernst van de situatie nog niet is doorgedrongen tot de Hr. Maagendans. Wij zijn hier niet gekomen om personen aan te vallen, welk idee z.i. lijkt te overheersen bij de H.B.-leden, doch wij zijn hier bijeen als verontruste leden die geloven dat het niet goed afloopt met onze ver. als er niet op zeer korte termijn structurele verandering komt. Attendeert het H.B. op de amateuristische wijze van de verkoop.

Dringt nogmaals aan op publicatie van het rapport. Voorz. zal het voorleggen aan de overige H.B.-leden.

Het slechte moment waarop de Hr. Maagendans de verg. zojuist wees, zal ik nog duidelijker accentueren door u mede te delen dat m.i.v. dit jaar de denatureringspremie op de suiker wegvalt. Wij verwachten daardoor ledenverlies. Het volgende probleem dat opdoemt is het instandhouden van de Ambrosiushoeve.

Bij het ministerie is een subsidieaanvraag ingediend. Hr. Matthes stelt vragen over de voorgenomen bouw woning v. d. Hr. Krabbenborg op grond van het Bijenhuis. Voorz. deelt mede dat de Hr. Kr. recht van opstal krijgt; Ver. blijft eigenaresse van de grond met eerste en uitsluitend recht van koop, de erfpachts-

canon is laag gesteld aangezien de Hr. Kr. toezicht uitoefent op de eigendommen van de vereniging; bij eventuele beëindiging van de arbeidsovereenkomst wordt de woning verenigingsbezit en is dan bestemd voor de opvolger van de Hr. Kr. Mocht de ver. niet bij machte zijn de woning te kopen, dan mag de woning door de Hr. Kr. particulier verkocht worden. Voor de nieuwe bewoner geldt dan niet de lage erfpacht-canon. Verder deelt voorz. mede dat hij zich voorstelt over 2 jaar af te treden. De vertegenwoordiger van de afd. Velsen hoopt dat het 2 vruchtbare jaren zullen worden waarop een ieder met voldoening terug kan zien en wenst de Hr. v. Rappard veel succes.

VITALE IMKER HERDACHT JUBILEUM

Enige tijd geleden brachten we een bezoek aan onze tachtigjarige veluwse korfimker H. Borren, Nederwoudseweg 15a te Lunteren. Al ruim zestig jaar mag deze man zich imker noemen. Zestig jaren, we zouden haast geneigd zijn om te zeggen „Nou, hij zal nu wel weten wat er allemaal in zo'n korfvolk omgaat". En toch zei hij leer ik nog elke dag. Hij vindt het nog steeds een wonderlijk volkje.

Vanaf zijn geboorte gewoond hebbende te Ede (hij moest enkele jaren geleden wegens bestemmingsplannen verhuizen) begon hij op ± 18-jarige leeftijd met het imkeren. Met een korfvolk dat op de veendaalse bijenmarkt van de Hr. van Holland werd gekocht begon hij met zijn liefhebberij. In de tijd dat Borren het imkeren leerde werd er hier in de omgeving veel boekweit verbouwd zodat het een goede bron van inkomsten vormde. Tijdens zijn beginjaren volgde hij ook een cursus welke toen gegeven werd door de Hr. de Leeuw van De Klomp. Reizen met de bijen heeft hij veel gedaan, deze werden dan met paard en wagen weggebracht, zoals naar de Betuwe

en de heide. Om het zwermen tegen te gaan bij de volken, die op het fruit stonden moest hij er per rijwiel dan naar toe om er „jagers" te gaan maken. De vroegste zwerm die hij gehad heeft was op 10 mei, zo weet hij zich nog te herinneren. Natuurzwermen gaan boven kunstzwermen vind hij, we moeten de natuur zoveel mogelijk de kans geven. De zwermen en jagers ontwikkelden zich vroeger beter dan tegenwoordig omdat er toen betere drachtgebieden waren, zoals onkruid enz. De oorlogsjaren waren voor hem goede honingjaren. Naar zijn mening is de honinghandel na de oorlog veel verbeterd. Meestal hield hij zo'n 25 opzetters, thans nog 17. De korven worden allemaal door hemzelf gevlochten, veelal van buntgras. Voor het drijven van zijn volk maakt hij meestal gebruik van twee tonnen, waarop dan een ladder gelegd wordt waardoor dan een soort werktafel ontstaat, zodat de korven tussen de sporten geplaatst kunnen worden. Dit geeft dan voor de imker een gemakkelijke houding, aangezien het kloppen vaak een vermoeiende en tijdrovende bezigheid is. Veel heeft deze vitale imker mogen leren uit ons maandblad. Het imkeren wordt thans voor onze collega steeds moeilijker door het verminderen van zijn gezichtsvermogen, zodat hij zijn bijenstal wel wat zal moeten inkrimpen.

Vriend Borren, van harte gefeliciteerd met dit jubileum en we hopen dat u nog wat jaren van uw liefhebberij mag genieten. E. M. H. Bennekom.

AFD. SCHERPENZEEL-WOUDENBERG E.O.

Jaarvergadering. Aanwezig 32 leden en 3 jeugdleden. In het zittende bestuur kwam geen verandering. De contributie werd vastgesteld op f 25,—. Voor het bijwonen van de algemene vergadering was weinig animo. Twee dames werden als afgevaardigden aangewezen. Tijdens de rondvraag meldde zich een nieuw lid. Het reizen naar de Betuwe en de heide werd besproken. De meeste leden reisden liever op eigen gelegenheid.

Na de pauze met verloting en aangeboden tweede consumptie was het woord aan mevr. van Dijk-Oosten die met een praatje en een plaatje op succesvolle wijze verder de avond vulde.

AFDELING LEIDEN E.O.

Op 17 januari hield afd. Leiden e.o. haar jaarlijkse gezelligheidsbijeenkomst. Sprekers HH. W. R. Oudshoorn en J. Vermande. Voorz. deelt mede dat de cursus beginners met 20 cursisten en de cursus gevorderden met 16 cursisten weldra zal aanvangen onder leiding van de Hr. F. van der Kamp. Enige nieuwe leden en jeugdleden worden voorgesteld en de diploma's voor de cursisten van de cursus '74 worden door de voorz. uitgereikt. De Hr. Oudshoorn sprak over de opbouw van de bij en het maken van honing en had een aandachtig gehoor. De raadseldia's van de Hr. J. Vermande waren eveneens een groot succes. De oproep van het bestuur om medewerking bij de bouw van een bijenstal voor de cursussen leverde een leuk bedrag aan geld op, schenking van bouw materiaal en hulp bij het bouwen. Het nog altijd actieve 81-jarige erelid Ome Chris de Groot stelde een zes-raamskastje ter beschikking voor een verloting. De Hr. Pater uit Gouda schonk een schepkorf.

De stal zal dan ook in maart, bij de aanvang van de praktijklessen in gebruik kunnen worden genomen. Een succes voor de afdeling en een belangrijke bijdrage aan de propaganda.

IN MEMORIAM

Op 1 februari 1975 overleed zeer plotseling ons erelid

ELIZA ALEXANDER VAN TRIGT

Hij werd 76 jaar.

De laatste jaren kon hij om gezondheidsredenen de actieve imkerij niet meer beoefenen. Toch droeg hij de bijenhouderij nog steeds een warm hart toe.

De afdeling Kampen is hem veel dank verschuldigd. Iets van die dank is tot uitdrukking gebracht op de jaarvergadering van 1973, toen hij enerzijds van de vereniging de medaille met inscriptie ontving, anderzijds tot erelid van de afdeling benoemd werd.

Vanaf 1946 tot 1968 heeft hij een bestuursfunctie vervuld, respectievelijk als secretaris, tweede voorzitter en voorzitter. Dat dit geen papieren functie was, blijkt uit de vele activiteiten, waaraan zijn naam verbonden is.

Ook ten opzichte van de Bijenteelt heeft hij zijn levensdevies: „Dienende verteer ik" ten volle waargemaakt.

De afdeling wenst zijn vrouw en de overige familieleden alle sterkte toe bij het dragen van dit verlies.

Namens de afd. Kampen,
de secretaris, J. Beelen.

Op 29 januari is na een korte ziekte van ons heengegaan ons medelid

G. J. KAMPHUIS

in de leeftijd van 83 jaar. Hij was vele jaren penningmeester van de afd. Aalten. Voor velen was hij een vraagbaak en hij bracht graag zijn grote kennis van de bijen over aan anderen.

Hij ruste in vrede.

Afd. Aalten.

Met leedwezen geven wij kennis van het plotseling overlijden van ons trouw lid

WIEBE MEIJER

in de ouderdom van 63 jaar. In onze laatste gehouden vergadering ontving hij de zilveren verenigingsspeld wegens zijn 30-jarig lidmaatschap.

Bestuur en leden van
de afd. Wollega.

Het Hoofdbestuur van onze vereniging betreurt het heengaan van de Heer

WIEBE MEIJER

Hij was vanaf de oprichting een gewaardeerd lid van het bestuur van de afd. Bijenteelt van het Landbouwschap en van de Bestrijdingsmiddelencommissie van die afdeling. Zijn heldere kijk op het verenigingsleven en zijn collegialiteit zullen ons lang in herinnering blijven.

Namens het Hoofdbestuur
H. G. Maagendans,
voorzitter
Bestrijdingsmiddelencommissie.

Op 17 december 1974 overleed de Heer

A. A. HOLLINK

in de leeftijd van 64 jaar. Zijn bijen waren zijn grote hobby. Hij is meer dan 40 jaar lid van onze vereniging geweest. Onbegrijpelijk veel werk heeft hij verzet voor zijn gezin en voor ieder die een beroep op hem deed. Wij wensen zijn vrouw en kinderen veel sterkte met dit verlies.

Namens het bestuur van de afd.
Colmschate H. Schenk.

Op 5 februari overleed onze oud-secretaris

J. MODDERMAN

In de ouderdom van 81 jaren.

Zijn werk voor de bijenhoudersvereniging zal ons nog lang in herinnering blijven.

Afd. Finsterwolde e.o.

ONZE IMKERSAGENDA

Zaterdag 19 april Bijenmarkt Driebergen op het terrein van de Mavo-school, Oranjelaan 8 te Driebergen, aanvang 8 uur. Zaterdag 26 april Bijenmarkt te Zenderen bij hotel 't Laor te Zenderen.

SIEGERLAND - HONINGSLINGERS

4-raams honingslinger f 265,—

6-raams honingslinger f 350,—

8-raams honingslinger f 385,—

Alleenverkoop voor Nederland - „DE BIJENKORF”, Eemnes.
Tevens leveren wij alle imkersartikelen.

Zelfbedieningsmagazijn

„DE BIJENKORF”

Meentweg 103, Eemnes

Telefoon 02153-86704

H.H. IMKERS

Zend vanaf heden al uw

RUWE RAATWAS

rechtstreeks of in verenigingsverband naar...

HONINGZEMERIJ

W. van 't LAND

Telefoon 2607 Barneveld

Desgewenst KUNSTRAAT terug.

U zult zien, wij betalen de hoogste prijs.

Voor alles wat U nodig heeft voor de MODERNE BIJENTEELT kunnen wij U uit voorraad leveren. Wij noteren de laagste prijzen en de kwaliteit van het materiaal is niet te overtreffen.

H.H. Secretarissen:

Heeft U een afdelingsbestelling? Laat ons dan eens offerte maken.

Uw leden zullen U dankbaar zijn.

Tevens nog leverbaar enkele soorten honing.

Vraagt onze materialen en/of honingprijslijst even aan.

BIJENSTAND H. T. VAN DAM & ZOON

Jubbega Friesland — Telefoon 05165 - 1382

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 4,50, elk woord meer 25 cent. Bij vooruitbetaling te voldoen op gironummer 84 68 01 van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt te Wageningen. Bij 10 keer plaatsen 10% korting. Inzendtermijn voor de 10e van de maand. De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud.

WIJ KOPEN: Inlandse Bijenhoning, Ruwe - Zuivere Bijenwas, Propolis. Honing- en Waszemerij **ARKADIA** Lochem. Telefoon 05730 - 1827 / 2219.

TE KOOP: **Bijenkasten ook met Snelgrovebord** bij L. Elting, Smalbroek 20, Beilen. Telefoon 05930 - 2618.

TE KOOP: **Goede bevolkte kasten, korven en 4-raamsslinger** bij H. J. Scholten, Grotestraat 14 Markelo.

TE KOOP: **Ingebonden jaargangen 1947 t/m 1955 van het maandblad Bijenteelt en een exemplaar Handboek der Moderne Bijenteelt** door Joh. W. Schotman, B. van Vliet Koskoeklaan 3, Bussum. Telefoon 02959 - 16705.

TE KOOP: **10-12 prima bijenvolken in simplexkasten.** Te bevragen bij H. van Stekelenburg Kloosterstraat 22 Schijndel. Telefoon 04104 - 2709.

AANGEBODEN **totale bijenstand - 21 volken.** Vraagprijs f 3.000,—. A. van Smaalen, Voorburgstraat 152b, Rotterdam. Telefoon 10247340.

TE KOOP: **10 bijenvolken in kasten, lege kasten en boogkorven** bij D. J. Diepenbroek, Doetweg 134, Westendorp.

AKTIEVE IMKERS lezen **BIJENNIEUWS** van de afd. **Bunnik-Houten.** Neem nu een abonnement ad. f 4,— per jaar tot 20 maart, daarna f 6,— per jaar. Overmaken op postgiro 193060 afd. Bunnik Achterdijk 22, Bunnik.

GEVRAAGD: **2 of 3-raams observatiekast met glas.** Aanbiedingen aan B. de Grouw, Plein 1940 10, Middelburg.

TE KOOP: **Prima bijenvolken in korven en kasten.** Keuze uit 45 volken. Te bevragen café „Het Groene Woud” gelegen aan de rijksweg Vught-Tilburg. Verkoop alleen op zaterdag.

TE KOOP: **Sterke gezonde Bijenvolken in kasten, boogkorven, ronde korven en op ramen. Antieke wasvaten van roodkoper. Strokasten en boerenkastjes. Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a, tel. 03462 - 13 03.**

GEVRAAGD: **Bijenvolken, kasten, korven, slingers, waspersen en verder alles wat u verkopen wil.** Betaling kontant. **Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a, tel. 03462 - 13 03.**

TE KOOP GEVRAAGD: **Ruwe en Zuivere Bijenwas. Honing en Waszemerij „DE BIJENKORF”, Eemnes.** Telefoon 02153 - 8 67 04.

TE KOOP: **Prima sterke bijenvolken in kasten korven en op ramen.** Bijenstand „DE BIJENKORF”, Meentweg 103, Eemnes. Telefoon 02153 - 8 67 04.

VOOR ALLE IMKERSARTIKELEN naar **Bijenstand „DE BIJENKORF”, Eemnes.** Telefoon 02153 - 8 67 04. Prijscurant op aanvraag. Tevens hebben wij nog wat honing voor de wederverkoop.

TE KOOP GEVRAAGD: **Bijenvolken zowel korven en kasten en verdere imkersbenodigdheden.** Alles tegen contante betaling en aan huis afgehaald. **Bijenstand „DE BIJENKORF” sinds 1897, Meentweg 103, Eemnes, (Utrecht).** Telefoon 02143 - 8 67 04.

WIJ LEVEREN ALLES WAT VOOR EN BIJ EEN BIJ NODIG IS. **Spaarkasten** met dubbele broedkamer, groen geschilderd met nieuwe ramen f 75,—. **Simplexkasten** broed en honingkamer, geschilderd groen met witte banden, met nieuwe ramen f 72,50. **Zesraamskastje** met voerbak f 42,50. **Langstothkasten** met 2 broedkamers en 1 honingkamer met ramen, hoeken gezwaluwstaart f 67,50. **Boogkorven** met 9 ramen f 37,50. **Ronde korven** vanaf f 15,—. **Kiepsen, bijensluiters, Dathepijpen, Kunstraat, Slingers 2 en 3 raams, vlechtriet en mooi roggestro, broed- en honingramen, observatiekasten, boogkorven enz.** Het van ouds bekende adres: **Bijenpark Brulleman, Breukelen, Zandpad 42a, tel. 03462 - 13 03** (zaterdags geopend, zondags gesloten).